

Szerkesztőség, Kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand 4.
Telefon: 151 — Sárogyincim: Közlöny. Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomás.

Mejelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: Bucu. restiben 50 bani felár. Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 76. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Csütörtök, 1934. április 5

A bucaresti-i Kamara külpolitikai eseménye:

Maniu és Titulescu demonstrációja a békeszerződések revíziója ellen

Maniu leleplezéseit saját tárgyalásairól a dunai konföderáció megerősítésének érdekében — Párhuzam az olasz és a magyar revíziós gondolat között — A határok kérdése, mint háborus veszély

Titulescu: „Nem, nem, soha!”

Bucurestiből jelentik: Politikai körökben nagy érdeklődéssel várták a Kamara mai ülését, amelyen Maniu Gyula mondotta el interpellációját a külpolitikai helyzet kérdésében. Maniu bevezetőleg az államalapítókhoz, tizenöt esztendeje az osztrák-magyar monarchia felosztásának és ezalatt az idő alatt Románia belső konszolidációját igyekezett kiépíteni. Mély fájdalommal állapítja azonban meg, hogy az igazi béke iránti törekvések és tervek nem valósultak meg teljes mértékben. Az utóbbi időben olyan manifesztációk történtek, amelyek mellett nem lehet szó nélkül elhaladni és sajnálatos, hogy az ország egyik volt szövetségese több ízben adta jelét annak, hogy kész a magyar revíziós törekvéseket támogatni.

— Nyugodt a meggyőződésem, hogy semmi okunk nincs félni, de nem lehet tulságos türelemmel kezelni azt az excesszív nacionalizmust, amely ma állandóan nyugtalanítja Közép-Európát — mondotta Maniu.

A volt miniszterelnök Erdély és a Bánság népe nevében, a békés munka őszinte vágyától áthatva szólal fel és tiltakozik ez ellen. Rámutat arra, hogy az elmentetlent megkísérülő magyar politika annyi évszázadon keresztül nem vezetett eredményre. Ennek a célnak érdekében történtek a kolonizációk, valamint a zsidó elemnek, ennek a szorgalmas és törekvő népnek a városokba való telepítése. Abban a hiszemben, hogy a zsidóság hozzájárul a városok elmagyarosításához. S ha levonjuk a zsidóság számát, látjuk, hogy a városokban a magyarság nincs is többségben. A zsidóság tagjai, dolgozni akaró munkásai annak az országnak, amelyben élnek, de egyik városnak sem adhatnak nemzeti jelleget.

„Erdély és a Bánság nevében”

— A magyarság is hazafias, szorgalmas nép — mondotta Maniu — de ez nem változtat azon a körülményen, hogy ezer évig nem tudta megváltoztatni sem szociális, sem etnográfiai téren a történelmet.

Kötelességének érzi Erdély és a Bánság nevében felemleni szavát minden olyan törekvés ellen, amely az egyesült kimonó alba-íliai néphatározat megváltoztatására törekszik. Nem kételkedik abban, hogy ez a tiltakozás Rómába is eljut, a latin testvérekhez, akikkel a románság együtt küzdött a világháborúban. Elismeri, hogy Magyarország nagy gazdasági és pénzügyi nehézségekkel küzd, ez azonban nem a békeszerződések vagy a területváltozás miatt keletkezett, hanem annak oka a világháború utáni helyzetben keresendő, amely minden államban keletkezett. Románia is hasonló nehézségekkel küzd. Meg kellett alkotni a nemzeti államokat és azokkal közös gazdasági egységet kellett volna létrehozni, oly módon, hogy mindegyik a maga életét élhesse és — megélhesse. Ez a törekvés vezetett mindíg, 1924-ben kifejezést adott már a Du-

namecence összefogása szükségességének és 1928-ban Pilsudszky marsallt is tájékoztatta törekvéseiről. Ugyanakkor az angol és francia tényezőkkel is ismertette a délkelet-európai helyzet megoldására vonatkozó terveit, amelyeket Briand francia külügyminiszter, valamint az angol külügyminiszterium is támogartott. A tervek megvalósítása felé haladó lépéseket jelentette a genfi vámkonferencia, valamint a bucaresti-i, varsói és belgrádi agrárkonferenciák megrendezése. Ez még nem jelentett gazdasági föderációt, de bizonyos pontok

Maniu, mint a béke és a Tardieu-terv barátja

1. Mi a véleménye a külügyminiszternek a gyakori revíziós megnyilvánulásokról és milyen intézkedést tervez ebben a tekintetben?
2. Milyen gyakorlati külpolitikát képzel el határaink sérthetlensége és a béke biztosítása érdekében.
3. Hogyan képzei el a kisantanttal együtt való munkát a gazdasági nehézségek elhárítására és a Tardieu-tervnek megvalósítására, amely a z együttműködést hozná létre.

Maniu Gyula beszédét sűrűn szakították meg a tapsok és utána percekig tartó ovációban részesítették a volt kormányelnököt. Utána Bratianu Dinu, a liberális párt elnöke szólalt fel, aki kijelentette, hogy Magyarország háborus törekvései csak háborúra vezetnének. Elszomorítónak tartja, hogy volt szövetségeseink támogatja ezeket a törekvéseket. A román nemzet azonban nem engedi meg, hogy az ország határait vita tárgyává tehesék és az utolsó csepp vérig védi meg a határokat. Csatlakozott Maniu Gyula interpellációjához. Bratianu György is bejelenti csatlakozását.

Nagy érdeklődés közepette állott a szószékre Titulescu Miklós külügyminiszter, hogy válaszoljon az interpellációra. A külügyminiszter köszönetet mondott az iránta megnyilvánult bizalomért és háláját fejezi ki Maniunak, amiért előre eljuttatta hozzá felszólalásának szövegét. Két főelvet szögezte le: az

„Kívánatos volna az együttműködés Magyarország és Románia között, de a határok kérdése lehetetlenné teszi”

Titulescu beszéde további során „bűnös álláspontnak” deklarálta a magyar revíziós törekvéseket és kijelentette, hogy Magyarország revizionizmusa veszedelmet jelent a békére.

Megállapította, hogy Magyarország és Románia között nem állnak fenn érdekellentétek. Kívánatos volna közöttük az együttműködés: ez azonban lehetetlenné válik, ha mindig a határok kérdését is felvetik.

A magyar revíziós propaganda egyetlen négyzetméter földet sem fog elvenni Romániától s ezzel az illetékes magyar körök is tisztában vannak. Céljuk azonban a demonstráció, valamint a magyar közvéleménynek bizonyos po-

tisztázást nyertek az együttműködés tekintetében.

Párisi útja alkalmával rámutatott arra, hogy nem elég az Anschluss ellen állást foglalni, ezzel Ausztria helyzete nem nyert tisztázást és viszonyai nem javultak meg. Pozitív akciót sürgetett Ausztria megmentésére és kifejtette, hogy az iniciativa Franciaországtól kell hogy kiinduljon. Két hónapot töltött ezután Bécsben és megállapította, hogy sokan ellenzik az Anschlusst és inkább a délkelet-európai együttműködés hívei.

Ez az együttműködés úgy Ausztria, mint Magyarország helyzetét megjavítaná.

1932-ben, amikor a Tardieu-terv nyilvánosságra került, folytatta akcióját és Titulescuval ebben a tekintetben meg is állapodott. Leszögezi, hogy a dunai konföderáció elve ma is él és az egyetlen kibontakozási út. Reméli, hogy a római jegyzőkönyv is ennek az eszmének megvalósítását segíti elő. Magyarország támogatólag is elmélettel. A nagy gazdasági egység Magyarország boldogulását segítené elő és hiszi, hogy sikerül meggyőzni ennek realitására Magyarországot felelős tényezőit. Teljes bizalommal viseltetik Titulescu külügyminiszter iránt és a következő kérdésekre kér tőle választ:

egyik, hogy a trianoni szerződés minden román előtt végleges jogi rend megszentítése. Amit ez a békeszerződés tett, az kiegészítés volt, nem pedig megcsonkítás. Maniu Gyula, mint a csatlakozott területek képviselője, Erdély és a Bánság népének tiltakozását juttatta kifejezésre és kifejezője annak az érzésnek, amelyet a revíziós propaganda a csatlakozott területek románságának lelkében kiváltott.

A másik főelv az, hogy a békeszerződések épségbentartása nemcsak Románia, hanem egész Európa érdeke, mert csak ezek által biztosítható a béke. Disztingválni kell — jelentette ki — az olasz és a magyar revíziós gondolat között. Az olasz elméleti, emberi, míg a magyar gyakorlati és pozitív. Az olaszok szóbeli, teoretikus vitát rendeznek a probléma felett, a magyarok azonban aktív módszert követnek.

— Mindkettő azonban elfogadhatatlan! — szögezte le a külügyminiszter — és visszautasítandó.

litikai irányba való befolyásolása. A határok megvédése tekintetében elsősorban a hadsereg, a katonai erő jön számba, amely megvédi azokat. Ami pedig a békés uton megnyilatkozott törekvéseket illeti, azoknak fóruma a Népszövetség. A népszövetségnek alapokmány kimondja, hogy az összes tagállamoknak — tehát Magyarországnak is, amely egyenjogú tagállam — respektálni kell összes államtársai területi integritását. A magyarok az alapokmány 19-ik paragrafusára hivatkoznak, amely kimondja, hogy a megállapított határok megváltoztatása a Népszövetség határozata alapján történhet, az érdekelt államok hozzájárulásával. Ez annyit jelent, hogy csupán közös megegyezés alapján történhet meg, a

Népszövetség jóváhagyásával. Egyoldalú követelés tehát nem érvényesülhet.

— Természetes, hogy soha ilyen határozathoz hozzá nem járunk — jelentette ki Titulescu — és ilyen határozatot egyetlen nemzetközi fórum sem parancsolhatna ránk, semmiféle formában. Az ilyen törekvésekre csak egyet válaszolhatunk: „Nem, nem, soha!”

A külügyminiszter ezután rámutatott arra, hogy Románia külön biztosítékot is kapott határainak sértetlenségére vonatkozólag Franciaországtól, amely világosan közölte egyik jegyzékében, hogy határrevízióhoz soha sem fog hozzájárulni és semmiféle formában nem fogad el ilyen törekvést. A magyar propaganda azt igyekszik hangsúlyozni, hogy a trianoni békeszerződés „egyoldalú diktátum”, amelyet a győztes állam diktált a legyőzöttnek. A magyar külügyminisztérium kiadta a béketárgyalásokra vonatkozó okmányokat, amelyek között érdekes és értékes dokumentumok találhatók. Ezen dokumentumok szerint 1920. január 14-ikén adták át a magyar megbízottak első jegyzéküket, amelyekben történelmi-földrajzi és politikai indokok alapján kérték a határok fenntartását. Külföldi szakértőkből álló bizottság — s ebben a bizottságban Románia nem szerepelt — vizsgálták felül a jegyzék összeállításait és elutasították. A per eldőlt tehát, az ítélet ellen nincs fellebbezés. Ami ma van, az „res judicata”.

Titulescu, — a Dunamedencéről

Maniu Gyula szavaiban az erdélyi és bán-sági nép szavát hallja, amely tizennégy év után teljesen összeforrott az anyaországgal. Rátér ezután a kisantant működésére: a román—lengyel szerződés, a Balkán-paktum és a román—szovjet megállapodás fontosságát fejtegeti, majd az osztrák kérdésre tér át. Egész Európa tudja, mennyire fontos Ausztria sorsa és a Dunamedence gazdasági jövője. A kisantant jóakarattal áll rendelkezésre minden olyan terv támogatásában, amely meg akarja javítani a gazdasági helyzetet. Románia minden államot respektál és nem vádolható meg azzal, hogy hiányzik belőle a jóindulat, amikor más államok léteéről van szó. Arról azonban nem hajlandó lemondani, ami az övé. Beszédét a külügyminiszter ezzel fejezte be:

— Azoknak pedig, akik a multa hivatkoznak, azt válaszolom: „A multa a tiétek, a jelenkié, de a jövő a mi legfőbb értékünk...”

Perceken át zugott a taps a Kamarában, amelynek tagjai hosszasan és lelkesen ünnepelelték a külügyminisztert.

Kényszerleszállás

Írta: J. SUMMERVILLE

Derrick Bill, a bájos Cravett Lucille impreszariója London színházi világának elismerten legemlékezőbb „reklámköltője” volt. Naponta talált ki valami badarságot, amelynek középpontjában a népszerű primadonnát állíthatta be. A fődolog az volt, hogy a közönség naponta lássa fényképen, mozivászonon, a Szaharában tevényt, vagy St. Moritzban sitalpon az „aranyos Lucy”.

A sikerült szezon befejeztével Lucy a tengerparton kis villát bérelt és oda vonult szeptemberig, az előadások megkezdéséig pihenni. Csak a komornáját vitte magával és csodásan élvezte a csendet.

Egy délután a part mentén sétált, amikor hirtelem repülőgép berregését hallotta. Alig volt annyi ideje, hogy egy közeli sziklamélyedésbe meneküljön, amikor már zuhanásszerű gyorsasággal ért a közvetlen közelében egy repülőgép, nagyot koppant a földön és felborult. Lucy csaknem elájult az ijedségtől, de erélyes lány volt, aki hamar magához tért s odasietett a felborult repülőgéphez. A gép szárnyai összetörték és a romok közül egy kormos alak kuszott ki nagy erőfeszítéssel, a közben odaszaladó halászkok segítségével.

A kormos alak lassan feltápáskodott és kábultan nézett körül.

— Kényszerleszállás? — kérdezte az egyik halász részvétellel.

A kormos alak, aki időközben ledobta a pilótasisakját, sűrű, szőke haját hátrasímitotta homlokáról s így szólt:

— Még azzal is megkéstem egy kisért. Váratlanul légtőlcsérbe kerültem a part közelében s valami nem volt rendben a motorral.

Lucy előlépett s így szólt:

— Közel lakom. Talán jöjjön be, hogy egyék valamit. Remélem, nem sebesült meg?

A repülő meglepetten nézett a szép leányra s azután meghajlással így szólt:

FEGYVERKEZÉS és FEGYVERCSEMPÉSZÉS

folyik, míg a külügyminiszterek tárgyalnak

Ujjáépítik a rombadőlt calaisi buvárhajó-kikötőt. — Barthou, Beck, Titulescu, Dollfuß, Suvich titokzatos utjai. — Lüttich, a fegyvercsempészség és a kémkedés európai központja

Párisból jelentik: Európa külpolitikájának vezető tényezői azokkal az utazásokkal foglalkoznak, amelyeket az egyes országok külügyminiszterei ebben a hónapban bonyolítanak le. Már beszámoltunk arról, hogy a keleteurópai kérdések megvitatása érdekében Barthou francia külügyminiszter Varsóba utazik és előreláthatólag Bucarestbe és Prágába is ellátogat. Mai számunkban jelentetjük, hogy Titulescu külügyminiszter Párisba készül, a legújabb táviratok pedig arról számolnak be, hogy Beck lengyel külügyminiszter a közeljövőben Bucarestbe utazik, hogy Titulescu látogatását visszaadja. Április 22-én Suvich olasz külügyi államtitkár Londonba utazik és felkeresi az angol fővárost Dollfuss osztrák kancellár is.

Az Echo de Paris szerint Suvich azért utazik Londonba, hogy megnyugtassa az angol kormányt Olaszország közep európai terveit, főleg az osztrák kérdés rendezését illetően. Olasz részről az óhajtik, — írja a lap — hogy az angol külügyi hivatalban megvitassák az osztrák kérdést is.

Dollfuss már április 16-án utazik Londonba, ahol személyesen nyitja meg a londoni osztrák kiállítását és ezt az alkalmat felhasználja arra is, hogy az osztrák kérdésben az angol kormánnyal megbeszélést folytasson.

Barthou francia külügyminiszter utjával kapcsolatban cikket írt Beranger francia szenátor, aki annak a véleményének adott kifejezést, hogy a külügyminiszter valószínűleg Belgrádba és Rómába is ellátogat. A République című lap hangsú-

Dunkirque és Calais: a buvárhajók, vizirepülőgépek hatalmas vára

Az angol sajtó véleménye szerint a francia tengerészeti minisztériumnak az a határozata, hogy

újból felépíti a háború befejezése óta nem használt és elhanyagolt calaisi buvárhajó-kikötőt, teljesen összhangban áll a francia haditengerészetnek azzal a tervével, hogy megakadályozza, hogy bármely ellenséges hajóhad az Északi tengerről a francia Atlanti tengerpart felé vonulhasson.

A „Daily Telegraph” haditengerészeti szakértő-

lyozza, hogy Franciaországnak a döntőbírói szerepét kellene játszania az olasz-jugoszláv ellentétek elsimítása körül és éppen ezért a francia külpolitikának ezt a jelenlegi kedvező alkalmat nem szabad elmulasztania.

Itt írják meg, hogy milyen feltűnést keltő cikket közöl a „Berliner Tageblatt” legutóbbi száma az európai fegyvercsempészek szervezetéről. A tekintélyes német lap megállapítja, hogy a fegyvercsempészek központja Lüttichben van, ahol az európai kémszervezetek központi irodái is dolgoznak. Lüttichben nemcsak a nagy belga gyárak dolgoznak a csempészek számára, hanem a kisebb üzemek is. A „Berliner Tageblatt” szerint a nemzetközi fegyvercsempészet legjobb piaca ezidőszere Franciaország, ahol lázasan készülődnek a polgárháborúra. Ezerszámra csempészik a gépfegyvereket, a revolvereket, fegyvereket, muníciós anyagokat Franciaországba, még pedig nemcsak közvetlenül Belgiumból, hanem közvetve Spanyolországon és Svájcra át. A csempészek legnagyobb része orosz és az üzleteket többnyire előkelő szállodákban, vagy éjszakai lokálokban kötik meg. A szállítások teherautókon, hajón vagy vasuton történnek. A fegyvereket ócskavasnak vagy gépalkatrészeknek deklarálják és ilyen módon csempészik át a határon. A csempészmaffia vezére Lüttichben székel. Ő is orosz állampolgár és becsületes kereskedő álarca alatt intézi a maffia ügyeit. Ez a nemzetközi fegyvercsempészek központja fejezte fel néhány évvel ezelőtt a venezuelai felkelőket, Abd el Krim seregeit, a függetlenségükért harcoló kvango-négereket, az iraki zavargókat, sőt a német kommunistákat is.

jének az a véleménye, hogy Dunkirque és Calais a buvárhajók, vizirepülőgépek és torpedónaszádok hatalmas várai, ahonnan a francia támadóhaderő meglepetésszerűen kirohanhat és megakadályozhatja az ellenséges hajóraj dél felé vonulását. Ezenkívül előrsnek építettek az északi partvidéken három kisebb kikötőt, miután Franciaország nem akar ismét olyan veszedelmes helyzetbe kerülni, mint amilyenben 1914-ben volt, amikor az angol haditengerészet mentette meg Franciaország Atlanti-tengeri partjait a német tengeri haderő megrohanásától.

— Nagyon köszönöm. Ha megengedi, köszönettel elfogadom a meghívást.

Utközben a repülő elmondta, hogy a gép sajátja, új modell, amelyet most akart kipróbálni. Figyelmesen nézte a leányt, majd így szólt:

— Bocsásson meg... úgy emlékeztem egy leányra, akit Londonban láttam... A színházban láttam... Cravett Lucille, a színésznő.

Lucy egyszerűen megjegyezte erre: — A hasonlatosság nem lep meg, mert én vagyok Cravett Lucille.

— Oh...!? csak ennyit felelt erre a repülő s azután egy ideig hallgatva ment a leány mellett. Majd így szólt:

— Még nem mutatkoztam be. Bryant vagyok.

— Bryant Reginald?

— Igen. Tudja a keresztnévemet?

— Ép úgy, mint maga az enyémet. Hiszen az újságok tavasszal tele voltak az ausztráliai rekordutjával.

A színház kis kapujánál leselkedő rajongó leánysereg már megszokta, hogy Lucy minden előadás után a világhírű repülő kíséretében száll az autójára.

— Lucy, — kezdte egy este Reginald, amikor a Savoyban egyedül ültek megszokott asztaluknál — ugy-e, ha elveszlek, vége lesz ennek a színházjátszásnak?

Lucy elkomolyodott. Ő maga már elhatározta, hogy visszalep a színpadtól, ha férjhez megy... de más ez és más, ha ez a fiú ezt olyan magától érthetőnek tartja.

— Abba hagyom a színházat, amikor te a repülést hagyod abba.

— Hogy hasonlíthatod a repülést a színházhoz?

Ez volt az első vitájuk.

Reginald a következő héten második ausztráliai rekordutjára indult. Hetek teltek el.

Lucynak új szerepében szédítő sikerei voltak, de valahogy nem tudott semminek örülni. Egy

nap távirat érkezett:

„Holnap tizenöt órakor érkezem Sandbrookki repülőtérré. Reginald”.

— Óriási reklám. Tíz autobuszon leviszem a lányokat, akik minden este várják a színészkapunál. Remek felvétel lesz! A világhírű primadonna jegyese, a világrepülő Bryant és tisztelőik tömege — kiáltott fel Derrick lelkesen, amint a távirat Lucy öltözőjében olvasta.

— Bill, ha ezt meg meri tenni, soha többé nem állok magával szóba — jelentette ki Lucy kipirult arccal — nem tűröm, hogy Reggievel színházat játszó!

— Ilyen komoly a dolog? — kérdezte Dick s a fejét csóválva kisompolygott az öltözőből.

— Reggie, holnap felbontom a szerződésemet. Többé nem lépek fel — ezzel üdvözölte Lucy Reginaldot, amikor a repülőtéren hosszas távollét után újra angol földre lépett.

— Én pedig ma repültem utoljára — vágott vissza nevetve Reginald.

Öt évvel később történt. A világhírű művésznő óriási siker után hűséges impresszáriójával a La Plaza terraszán vacsorált, New-Yorkban évek óta nem volt hasonló színházi siker.

Egy boy táviratot hozott. Lucy felbontotta s elolvasás után szó nélkül átnyújtotta Derricknek. Ez állt benne:

„Az atlanti repülés után hódolattal üdvözlik nagy mesterük génuszát, Cravett Lucille-t, az angol légiflotta nevében”.

Következtek a világraszóló atlanti repülés hőseinek aláírásai s végül ez:

„Ezerszer csókol Reggie”.

Derrick mosolyogva adta vissza a táviratot.

— Már öt év előtt biztosra vettem, hogy a maguk házassága nem végződik kényszerleszállással.

Nem tartja véglegesnek a Magyar Párt az adósságrendező törvényjavaslatot

A Kamara megszavazta a konverziós tervezetet — Dr. Willer József magyar képviselő filippikája a javaslatról

Az autonóm intézetek feloszlításának vitája a szenátus viharos ülésén

Bucurestiből jelentik: A Kamara tegnap éjszakai ülésén az adósságrendező törvényjavaslat vitája alkalmával a Magyar Párt álláspontját Willer József dr. fejtette ki.

— **A Magyar Párt nevében beszélek** — mondotta — tehát egy olyan pártot képviselek, amelyet a kormányzás esélyei nem győzörnek és ezért megengedheti magának a fényűzést, hogy teljes pártatlansággal és tárgyilagossággal vizsgálja a módot, amellyel a most uralmon levő párt ezt az egyre fontosabbá váló kérdést meg kívánja oldani. Mindannyiunkat áthat az az óhaj, hogy ezt a kérdést most már végérvényesen és a lehetőség határain belül közmegelégedésre elintézzük és nem szabad kétségbevonnom, ha jóhiszemű akarok lenni, hogy a kormányt és pártját a legteljesebb jóakarat vezeti. Ha mégis ilyen javaslatot terjesztett a törvényhozó házak elé, amelyet képviselőtársaim valósággal széjjelszedtek és nemcsak súlyos, de helytálló kifogásokkal is illeltek, arra kell következtetni, hogy magasabb és több-kevésbé okkult erők állták útját a gyökeres és egyenletes rendezésnek, amely erők csak lassan és nehezen szoríthatók háttérbe, de hogy szorulnak, az kétségtelen.

A városiak védelmének érdekében

— Egyre világosabban kell látnunk az igazságot — folytatta beszédét Willer József dr. — hogy az adósságok rendezésének egyetlen általános, egyenlő és igazságos módja: a pénzegység értékének csökkentése. Ezt eddig még egyetlen kormány sem fogadta el és talán legkevésbé a liberális kormány hajlandó elfogadni. A javaslat tehát a pénzegység jelenlegi árfolyamát veszi figyelembe és ha ezen az alapon vizsgáljuk a kérdést, azt kell mondanunk, hogy a mezőgazdasági adósságok rendezésénél nagy haladás tapasztalható, ellenben a városi adósságok rendezésének módja igazságtalan és ötletszerű. **A mezőgazdák érdekében a Magyar Párt elfogadja a javaslatot, de a többi foglalkozásuak érdekében is kívánja a végleges rendezést.** Mélyen sajnáljuk, hogy a kisiparos-, kiskereskedő- és lateiner-elemet nem tudtuk a törvény előnyeiben részesíteni. **Mert ha van nyomor és szenvedés, ugy talán éppen ezek az osztályok beszélhetnek arról a legtöbb joggal.** Kicsinyes dolog, hogy csak az részesülhet a konverzió kedvezményében, akinek ingatlana van. Nagyban, egészében a törvény fegyelmezett jogászai munka, meglátszik rajta az alkotók képzettsége és a bőséges tapasztalat, amely immár rendelkezésre állott. **A Magyar Párt megszavazza a törvényt, mert az legalább a gazdálkodók terheit enyhíti.** A megszavazás módja azonban már magában

foglalja a legszomorúbb kritikát is. Ha tudnillik igazságos és általános lett volna a javaslat, akkor azt abban a reményben szavaztuk volna meg, hogy utolsó és végleges rendezése a kérdésnek. Így azonban abban bizunk, hogy **nem utolsó és nem végleges.**

A törvény vitájának befejezése után **Tatarescu** miniszterelnök szólalt fel és a következőket mondotta:

— Köszönetet mondok nemcsak a kormánypártnak, hanem az ellenzéknek is a nívós vitáért. Még azok az ellenzéki szónokok is, akik a javaslatot bírálták, hozzájárultak ahhoz, hogy a konverzió végre tető alá jusson és ezzel a kormánnyal való együttműködésükről tettek tanúságot. Kérem a Kamara tagjait, hogy a jövőben is minden fontosabb ügynél elsősorban

Ha távozik hazulról,

sokkal inkább van a meghülés veszélyének kitéve. Ne feledkezzék meg tehát soha az Ön **Kaiser-féle mell-karamelláiról**

„3 fenyő” védjeggyel.

Plakát jelzi az elárulító helyeket.
Képviselet: „Pharmag”, Droguerie engros, Braşov.

az ország érdekeit tartásuk szem előtt. Remélem, hogy a konverzió ezentul nem szerepel a választásokon mint propaganda-eszköz és remélem, hogy a közvélemény végre megnyugszik, úgy hogy ez a kérdés véglegesen lekerülhet a napirendről.

A javaslatot ezután szavazás alá bocsájtották.

A Kamara 361 szavazattal egy ellenében megszavazta.

Tegnap egyébként a Kamara rekordülést tartott. Az ülés délelőtti tíz órakor kezdődött és hajnali négy órakor ért véget. Az elnök mindössze két tízperces szünetet rendelt el.

A Kamara ülésén **Antonescu** igazságügy-miniszter egy interpellációjával kapcsolatban bejelentette, hogy **törvényjavaslatot készít, amely lehetővé teszi mindazok részére az állampolgárság könnyű megszerzését, akik erre való jogosultságukat különböző okokból nem érvényesíthették.**

A szenátus ma délelőtti ülésén megkezdtek

Szörme bundák, télikabátok nyári gondozását

szakszerűen, villanyerőre berendezett porológéppel, felelősség mellett vállalja

ENGELHARDT FERENC szűcs
Str. Eminescu 1. Vadászúrt-szálló épület. 1280
Ezüstrókéák érkeztek

az autonóm intézetek átszervezéséről szóló törvényjavaslat vitáját. Az első felszólaló **Stefan Ion** többségi szenátor, aki kijelenti, hogy ilyen értékes törvényjavaslat már hosszú idő óta nem került a szenátus elé. Kifejti, hogy nagy volt a pénzszerzési lehetőség az autonóm intézeteknél és különösen a nyomtatványok körül történtek nagy visszaélések.

D. R. Ioanitu (nemzeti-parasztpárti): Milyen intézkedéseket tettek kormányralépésük óta?

A volt munkaügyi miniszter közbeszólására nagy zaj tör ki, mire **Mitita Constantinescu** alminiszter szól közbe:

— Mi ellene vagyunk azoknak a proceszusoknak, amilyenek a Monitorul Oficialnál voltak! Igaza van Stefannek!

D. R. Ioanitu: Talán nem aludt az éjszaka?

Constantinescu: Ilyen külvárosi hangnemben csak ön beszélhet, én más politikai nevelésben részesültem!

Az alminiszter és a volt nemzeti-parasztpárti miniszter között keletkezett szócata hatalmas zajt idézett elő a szenátusban. Az elnök végül kéri az ellenzék, hogy tartózkodjon a közbeszólásoktól és a miniszterek padja felé megismételi ugyanezt a kérést.

Stefan Ion ezután befejezi beszédét, amelyet azzal végez, hogy rendet kér a Monitorul Oficialnál.

A tulzott autonómia sem vezethet jóra

Gafencu volt államtitkár a következő szónok, aki kijelenti, hogy **ellene van az autonóm intézetek feloszlításának**, mert ebből az államban nagy kár háramlik. Azonban a tulzott autonómia sem vezet jóra. Ha feloszlítják az autonóm intézeteket, akkor a pénzügyminiszterium nem lesz képes azoknak aktivitását ellenőrizni. **D. R. Ioanitu** beszél ezután, aki felállítja az autonóm intézetek mérlegét, majd a Monitorul Oficial ügyével foglalkozik.

Mitita Constantinescu kijelenti, hogy a Monitorul Oficialnál rendet fog teremteni. **D. R. Ioanitu** szívesen veszi tudomásul ezt a kijelentést, majd tovább folytatja beszédét az autonóm intézetekről.

Elnök: Sokáig beszél még?

Constantinescu: Ameddig beszél, addig kénytelenek vagyunk itt maradni!

Ioanitu: Ha kell, akkor akár egész nap is beszélhetek!

Tétozódik a szovjet a népszövetségi kapu előtt

Saját belügyeit félti a népszövetségi beavatkozástól

MOSZKVBÓL jelentik: Beavatott helyen kijelentik, hogy a Szovjet belépése a Népszövetségbe, a külföldi sajtó híreivel ellentétben, még mindig nem időszerű. Ez az esemény csakis olyan külpolitikailag fontos időpontban történhetik meg, amikor a nemzetközi külpolitikai helyzet annyira fenyegető, hogy veszélyezteti a békét. A Szovjet belépése esetén helyet kér a népszövetségi tanácsban és követelni fogja azt is, hogy nyújtsanak biztosítékot arra, hogy a Népszövetség nem avatkozik bele a Szovjet belügyeibe.

CORSO-MOZGO!

Ma országos zenetiltalom miatt nem tartunk előadást.

Jön! **JOSEPH SCHMIEDT**

Szöke Szakáll — Lillian Dietz DALOL A VÁGY!

Lei 400

volt a legolcsóbb jegy **Bucurestiben**

JOSEPH SCHMIEDT

a világ leghíresebb tenoristájának fellépésekor minden jegy elkelt és tízezrek nem kaphattak már jegyet

ARADON 10-15-25. — leírt mindenki csodálattal élvezhett

JOSEPH SCHMIEDT hangját,

SZÖKE SZAKÁLL humorát,

LILIAN DIETZ szépségét

DALOL A VÁGY!

Jön: **CORSO!**

Cserépkályhák

(raktáron levők üzemátszervezés folytán) leszállított árban. Takaréktűzhelyek javítása és átrakása, cserépkályhák javítása és átrakása a legújabb takarékos tüzelési rendszerre, valamint fayence falburkolatok készítése szakkereskedésben és jutányos árban. Teracotta kerti vázák különböző nagyságban és árban beszerezhetők az 1929. évi fennálló

BALOGH ARAB, Strada Cuza Voda 501

„Cantacuzino tábornok öreg ember, — fel kell tehát menteni!”

A védők perbeszédeivel telt el a sinaiai per hadbírósi tárgyalásának mai napja — Csütörtök délre várják az ítéletet

Bucurestiből jelentik: A sinaiai per ma délelőtti tárgyalásán a hivatalból kirendelt védők beszédére került sor. Catoiu generális Cantacuzino-Graniceru tábornok harctéri érdemeit sorolta fel védőbeszédében és kifejtette, hogy a tábornok már nagyon öreg ember és ezért fel kell őt menteni. Odobescu védő kijelenti, hogy minden pártnak vannak jó és rossz emberek

s Cantacuzino tábornok jó ember, derék katona s felmentést érdemel. Sturdza védő is ilyen értelemben beszélt és kérte Cantacuzino felmentését.

A tárgyalás folyik. A védőbeszédnek elhangzanak a délután folyamán, azután már csak a vádlottak beszélhetnek az utolsó szó jogán. Holnap délre már ítélethozatalra kerül sor.

Modern Odisszeia

Nyolcadik hónapja küzd a Cseljuskina hajó tudományos expedíciójának tudós személyzete a megsemmisítéssel fenyegető „fehér halállal”

Eltűnt három orosz mentő-repülőgép

Moszkvából jelentik: A Cseljuskina legénységének megmentésére tegnap három orosz repülőgép startolt, amelyek azóta eltűntek és sorsuk nagy aggodalmat kelt. Az angol sajtó továbbra is nagy részletességgel számol be a Cseljuskina orosz sarki-hajó jégtáblára menekült hajótöröttjeiről, akiknek sorsa rendkívül érdeklő a közvéleményt. A lapok most a repülőgépek megmentett asszonyok elbeszélései nyomán összeállítják a Cseljuskina utasainak nyolcadik hónapja tartó, rendkívül érdekes odisszeáját.

A jégtörő hajó tudományos expedícióval a fedélzetén, július 16-ikán hagyta el az archangelszki kikötőt. A Sarki-tenger felé vette útját, hogy a Bering-ut mentén méréseket végezzen és az Északi Jeges-tengeren át jusson el Vladivosztokig. A hajó baj nélkül jutott el a Bering-tengerig, amikor hatalmas viharok északi tengeráramlatokba kényszerítették bele. A viharok csillapultával a Cseljuskina megpróbál megint dél felé fordulni, de már késő, mert jégréteg veszi körül és áttörhetetlenül tartja fogságban. A hajóról sűrűn adják le az S. O. S. jeleket. De még mielőtt segítség érkezhett volna, megtörtént a katasztrófa.

A jégtáblák fogságában

Jégzajlás indul, megmozdulnak a jégtáblák és a hajó testét valósággal összeprésselik. A személyzet és a fedélzetén lévő tudományos expedíció tagjai, akik mellé több északi megfigyelő állomásról asszonyokat és gyermekeket is vettek fel, lázas gyorsasággal igyekeznek megmenteni a hajóról, ami megmenthető és egy óriási, lassu mozgásban lévő jégtáblára menekül. Sikertelenül kimenteni a hajóról az élelmiszereket, az északi vidéken nélkülözhetetlen meleg hálósákokat, sátrakat és egy repülőgépet is és főleg a szikratáviró-berendezést. A hajót a személyzet abban a pillanat-

ban hagyja el, amikor már a fedélzet is víz alá merült. A fedélzet egyik emberét a sülyedés által keletkezett örvény magával ragadta és nem sikerült kimenteni a vízből.

A jégtáblán maradványok száz fős embercsoport megkezdte a táborok építését. A szikratávirót is azonnal működésbe hozták. Turdatták a külvilággal a jégtábla pontos helyét és sürgős segítséget kértek. A Schmidt professzor által vezetett tudományos expedíció hamarosan megállapította azt is, hogy a jégtábla 130 kilométernyire van az Északi Jeges-tenger legközelebbi partjától és állandóan északi irányba tolik. Schmidt professzor átvette a hajótöröttek vezetését és irányítását, alatt rövid idő múlva tűrhető lakóhelyet rendeztek be maguknak a mozgó jégtáblán.

Megindul a mentés

Közben az orosz kormány a hajótöröttek megmentésére jégtörő hajókat és repülőgépeket küldött ki Archangelszkből. A mentés irányítására külön bizottságot szerveztek. Erre azonban, siker esetén is, hosszú időre van szükség. A mentő-expedíció kiküldése azonban, amit szikratávirát utján adnak a hajótöröttek tudomására, nagyon emeli ezeknek a hangulatát. Biznak a megmentésükben, bár a jégtáblán már törések mutatkoznak.

A mentési munka azonban váratlanul súlyos nehézségekbe ütközik. Az idő kivételesen viharos s az Északi Jeges-tengeren majdnem lehetetlenné teszi a léghajókat a repülők számára. A hajók is csak egészen lassan tudnak előrehaladni a mind sűrűbb jégtáblák között. Megpróbálnak kutyaszánokkal közelebb jutni a hajótöröttekhez. A Wellen-foktól és a Szerge-foktól husz kutyaszán indul útnak a szükséges felszerelésekkel. A Lorenc-öbölből tíz kutyaszán indul és repülőgépet is visz magával. Közben megérkezik Schmidt professzor drótnélküli jelentése, hogy a hajótöröttek táborától három kilométernyire

egy jégtáblán olyan biztos, sima területet csinálnak, amelyre a repülőgépek veszedelem nélkül szállhatnak le.

Saját repülőgépüket azonban a hajótöröttek, sajnos, nem használhatják, mert azon a helyen, ahova a repülőgép került, közvetlenül a menekülés után megrepedt a jég s a jégtáblán így nincs elég hely ahhoz, hogy a gép a fölemelkedéshez szükséges nekifutamodást elvégezze. A hajótörötteknek még két hónapra való élelmiszere és tüzelőanyag van, a mentésre tehát két hónapon át van még idő. Az asszonyok és gyermekek azonban nehezen türik az állandó negyvenfokos hideget, több megbetegedett közöttük, pillanatnyilag ez a hajótöröttek legnagyobb gondja.

Igy telik el több hét, a viharok miatt re-

pülőgépek sem tudják megközelíteni a Cseljuskina menekültjeit. Közben újabb borzalmas veszedelem fenyegeti a hajótörötteket. A jégtábla töredezni kezd, mindentelvé hosszú szakadások mutatkoznak rajta s a borzalmas vihar a mozgó jeget még gyorsabb mozgásba hozza. Március 25-én a drótnélküli jelek újabb veszélyt jelentenek. A jégtábla hosszú vonalon át a nagy barakk előtt szakad szét, maga a barakk is kettészakad és a felszereléseket alig lehet megmenteni. A betegek állapota ugyanekkor erősen rosszabbodik.

Erre a segítséget kérő jeltre határozza el magát Ljapidevski pilóta páratlanul vállmerő repülésére a legborzalmasabb sarki viharban. És kísérlete sikerült. A viharban nem találja útját, azonban pontosan követi a hajótöröttek drótnélküli táviróállomásának utasításait, sikerült neki leszállani a repülőgép számára a jégtáblán szabadra tett területen. Lerakja gépéről a magával vitt felszereléseket, az erős villanyakkumulátorokat, melyek a hajótöröttek drótnélküli állomásának további működéséhez szükségesek és rövidesen újra utra készül. A repülőgép fedélzetére tíz asszonyt és két gyermeket vesz fel és a kis területen megkockáztatja a felemelkedést. Ez a felemelkedés majdnem borzalmas szerepcséltenséggel végződött. A repülőgép kezdetben nem akar emelkedni és alig egy méterrel a jégtábla pereme előtt emelkedik a levegőbe, a nézők visszafojtott lélegzete mellett.

A sajtó megírta, hogy

Ljapidevsky tulterhelt gépével mintegy 250 kilométert repült a sarki viharban, amíg eljutott a Wellen-foki megfigyelőállomáshoz.

Innen azután kutyaszánokon vitték tovább a menekülteket. Ljapidevsky maga a Wellen-foknál maradt, hogy tovább folytassa mentő munkáját. Más oldalról szintén szélső erőfeszítéseket tesznek, hogy a hajótörötteket kimentésük. A viharok ugyan még tovább tartanak, de remélik, hogy pár nap múlva csendesebb idő következik és teljes erővel megindulhat a mentési munka.

Katasztrófális károkkal fenyegeti a szeszélyes időjárás a tavaszi vetést

Az idei terméskilátások, szakkörök véleménye szerint nem a legrózsásabbak. Rendkívül befolyásolja a vetések fejlődését a mostani időjárás, nem is annyira az erős lehülés, mint a hónapok óta tartó csapadék nélküli szárazság.

Valóban még a laikus városi ember is látja, hogy más években ilyenkor, a tavasz első heteiben a Maros erősen megduzzadt és több helyen kilépett medréből. Az idei kemény tél után, a mikor alig volt hó és eső az egész tél alatt, még a tavaszi heteket is beleszámítva, talán háromszor esett, a föld teljesen kiszáradt, nincs tehát, ami a vegetációt elősegítse.

Egy ismert arad megyei földbirtokos, akinek többszáz holdas mintagazdasága van, a mostoha időjárás miatt reménytelennek látja a gazdák helyzetét.

— Összel a nagy esőzések akadályozták a szántásokat és most pedig a szárazság teszi tönkret a vetéseket — mondotta informátorunk. — A tavasziak nem csirázhatnak és nem hajtának. A buza szép, ezzel szemben a repce sok helyen, főleg a sik területeken csaknem teljesen kifagyott. Ugyanez a sorsa az őszi árpának és a többi tavaszi vetéseknek.

A gyümölcsfák kezdenek virágozni ugyan, de féltik, hogy a fagy a gyümölcsfákat is tönkreteszti és ha a közeli napokban nagyobb csapadék nem volna, abban az esetben a vetések nagyrésze teljesen el fog pusztulni.

— Sajnos, a gazdák, akik évek óta a leg súlyosabb gondokkal küzdenek, a mostoha időjárás miatt nem sok reménnyel tekintenek az idei termésre.

Spanyolországban

döntő jellegű forradalmi események forronganak

A szindikálisták gázt eresztettek a vízcsapokba és robbanásokat okoztak

Madridból jelentik: A spanyol politikai forradalmak újra lésztő arányokat öltenek. Barcelonában a szindikálisták gázgyári sztrájkot hirdettek. A szindikálistáknak az volt a tervük, hogy gázt eresztenek a vízcsapokba és így pántot kellenek a városban. Céljukat részben el is érték. Barcelonában számos mérgezési eset volt és sok robbanás. Madridban még mindig tart a fém- és vasipari sztrájk. Beavatott körökben döntő jellegű eseményeket várnak. A kormány elhatározta, hogy visszaállítja a határbiztonságot.

Zsarolással vádolta az Universult Madgearu volt pénzügyminiszter a Kamara országos plénuma előtt

Mi történt a Banca Nationala, a Discom és az Universul között? -- Titokzatos részvénytranzakciók -- Stelian Popescu cáfolni igyekszik Madgearu állításait

Bucurestiből jelentik: A konverziós vita folyamán a Kamara tegnapi ülésén érdekes incidens keletkezett Zaharof képviselő és Madgearu Virgil volt pénzügyminiszter között. A konverzió ügyének megvitatása folyamán Madgearu azt a vádat emelte az Universul ellen, hogy a Banca Nationalától a 38 millió lejre értékelt Universul-részvényeket potom pénzen vásárolta vissza.

Zaharof: Annyit fizettünk, amennyit a Banca Nationala kért.

Madgearu: A tizedrészét fizették. Először megszarolták a Banca Nationala kormányzóját a cernauti Ottenbreit-üggyel. Jelen voltam, amikor Ön személyesen járt ott és megszarolta a Banca Nationalát s ilymódon kapták meg a részvényeket, ugyszólván semmiért. Szégyeljük magukat, közönséges zsarolók.

Zaharof (kiáltva): Nem igaz!

Madgearu megismételte vádjait, mire a Kamarában hatalmas zaj keletkezett.

Zaharof: Itt a négyszáz milliós lopás ügyének aktái. Megkárosították az államot, azután törvényt szavaztak meg, amelyben sajátmagukat felmentették.

Popescu-Necsesti államtitkár tiltakozik a Madgearu által provokált incidens ellen és kijelenti, hogy a volt pénzügyminiszter régen gyűlöli az Universult, amely állandóan támadja. A Banca Marmorosch fizetésektelensége alkalmával 17.800 laprészvényt találtak, amelyet a bank hatalmas áron vásárolt meg, így az ötszáz lejes névértékű részvényekért 10-12 ezer lejt fizetett darabonként. A Banca Nationala a részvényeket eladta, hogy kárpótolja magát azokért a hitelekért, amelyeket a Banca Marmoroschnak nyújtott. Az eladási árat az igazgatóság határozta meg: kérdezi, hol itt a zsarolás?

Madgearu kijelenti, hogy a Banca Nationala ezeket a részvényeket 38 millió 500 ezer lejért vette át és kilenc millióért adta el. Az Universul az Ottenbreit-ügyből kifolyólag támadta a Banca Nationalát és csak akkor hagyta abba a támadásokat, amikor megkapta a részvényeket. A volt pénzügyminiszter újabb vádat is emel. Kijelenti, hogy a lap állandóan támadta a Discom-társaságot és csak akkor hagyta abba a támadásokat, amikor a társaság az Universul palotájába költözött, ahol öt évi bér fejében ötmillió lejt kellett fizetnie. Egyben a társaság egyik igazgatójává Stelian Popescu rokonát nevezték ki, 50 ezer lejes havi fizetéssel. Így dolgozik az Universul, — mondja — amikor saját érdekeiről van szó. S így lett egyszerre a sokat támadott Discom jó üzlet az állam számára.

Az incidens nyomán az Universul mai számának első oldalán válaszol Stelian Popescu a volt pénzügyminiszter vádjaira. Kijelenti, hogy Mad-

gearu vádjai nem felelnek meg a valóságnak, a Banca Nationala névértéken, azaz kilenc millióért vette át a Banca Marmoroschtól a részvényeket és ennyiért adta tovább az Universulnak. Akkoriban a részvények tényleges, piaci értéke sokkal alacsonyabb volt, mint a névérték. Abban az időben, mikor a vásárlás történt, semmiféle cikk nem jelent meg az Universulban a Banca Nationala ellen, tehát a zsarolás vádja nem felel meg a valóságnak. Cáfolja a Discom-ügyben hangoztatott vádat is és kijelenti, hogy a lap álláspontja semmiben nem

Megvizsgálják a mureseli gyilkosság felbujtójának idegállapotát

**Hisztériával és meggyilkolt férjének brutálításával védekezik
Lorenz Jakabné — Hivatalból rendelt ki védőt az ügyvédi kamara**

Rendkívül érdekes fejleményei támadtak a körülbelül egy hónappal ezelőtt történt mureseli gyilkosság ügyének. Mint emlékezetes, Lorenz Jakabné felbujtására Zámbo-Tóth István cserepező meggyilkolta az asszony férjét, Lorenz Jakab zenészmestert. A bravuros csendőri nyomozás huszonnégy óra alatt kiderítette a tettést és felbujtót és mindketten az aradi ügyészség fogházába kerültek teltükért. A gyilkos azzal védekezett, hogy az asszony és szeretője, Fehér János bujtatták fel tettére és pénzt ígértek neki a gyilkosságért. Letartóztatásba került Fehér János is, aki beismerte tettét és az asszony iránt érzett szerelmével mentegette magát.

Mindhárman egy hónapja az aradi ügyészség fogházának lakói. Néhány nappal ezelőtt Lorenz Jakabné kérvénnyel fordult az aradi ügyvédi kamarához és kérte, *rendeljének ki számára hivatalból védőt.* A kamara eleget tett a kérésnek és dr. Dante Gherman ügyvédet delegálta az asszony védelmére. Gherman dr. tegnap meglátogatta a cellában védencét, akivel hosszabb megbeszélést folytatott és ennek alapján a mai napon két kérvényt nyújtott be az aradi második számú vizsgálóbírói hivatalhoz, amely a mureseli gyilkosság ügyében a bünyügyi vizsgálatot vezeti. Az egyik kérvényben a védő azt kérte,

rendeljék el Lorenz Jakabné orvosi megvizsgálását, miután azt kívánja igazolni, hogy az asszony nagyfokú hisztériában szenved.

A második kérvényben a védőügyvéd tanuk egész seregét kéri kihallgatni arranégyve, hogy *a meggyilkolt férj állandóan verte feleségét. Elmondja, hogy Lorenz Jakab a vár-*

Soós István

festőművész
szobor- és képiállítások
a Kulturpalota kistermében
Nyitva naponta d. e. 10-1-ig
és délután 3-8-ig. 1296
Belépés díjtalan.

változott meg a Discom ügyében. A társaság 1930-ban négy emeletet vett ki bérbe, világítással és fűtéssel egyetemben évi egymillió lejért. Ezt az összeget szakértő mérnök állapította meg és a megállapított bér az akkori bérek nivója alatt állott. Bejelenti, hogy Madgearu ügyeinek szellőztetését a jövőben sem fogja beszüntetni.

Az érdekes incidens és polémia politikai körökben nagy érdeklődést keltett és kíváncsian várják a további fejleményeket.

ban laktak, ahol napirenden voltak a hangos családi botrányok és emiatt voltak kénytelenek kiköltözni Mureselre. Egyizben — mondja a beadvány —

Lorenz Jakabné az ablakon át kellett kimenekülnie férje elől, aki véresre verte.

A fogházban történt látogatás alkalmával egyébként az asszony érdekes részleteket mondott el védőjének a büntényről. Elmondta, hogy *Fehér állandóan könyörgött neki, szökjenek meg együtt a régi királyságba, ahol majd elhelyezkedést talál. Az asszony azonban nem akart menni, sajnálta elhagyni gyermekeit és nem akart lemondani a férje által nyújtott biztos megélhetésről sem. Fehér ostromolta, csinaljanak már valamit Lorenz Jakabnal, mire azt válaszolta neki:*

— Csinálj vele, amit akarsz.

Ezután került sor a gyilkosság kigondolására és végrehajtására.

A felbujtó asszony előadásából megállapítható, hogy tisztában van bűnösségével, tisztában van azzal, hogy súlyos büntetés vár rá és most csupán enyhítő körülményeket keres, amelyek kisebb büntetést biztosítanak számára. A védelem is főként erre a körülményre helyezi a fősúlyt. Lorenz Jakabné ügyében előreláthatólag még április hónapban befejezést nyer a vizsgálat és megtörténnek a szükséges formalitások a főtárgyalásra.

CENTRAL: Ma nincs előadás

VASÁRNAP, húsvét első napján premier:

HÁRMAN EGY ASSZONYÉRT!

Főszerepekben: MIRIAM HOPKINS, GARY COOPER, FREDRIC MARCH, EDWARD EVERETT HORTON. Szellemesebb vigjáték még sohasem került ki Amerikából. Igazi LUBITSCH rendezés. „A KIRÁLYNŐ FÉRJE” (Jeanette MacDonald — Maurice Chevalier) óta ilyen sikerre nem volt példa.

SELECT: Ma nincs előadás

VASÁRNAP, húsvét első napján országos premier: NAGY KATÓ mesterien felépített, rendkívül szórakoztató zenés vigjáték:

CSAK TÉGED AKARLAK!

Partnerei: KARL LUDWIG DIEHL, JESSIE VILROG, HANS BRAUSEWETTER, THEO DOR LOOS. A film rendezője: PAUL WEGENER a néma filmek ismert, nagynevű színésze.

Jegyelővétel mindkét mozgóban szombaton d. e. 11-12 és d. u. 4-6 óráig.

Hivatali sikkasztás és közokirathamisítás címén emelt vádát a vizsgálóbíró az aradi törvényszék végrehajtási osztályának volt főnöke ellen

— Stoicescu György tartózkodási helye ismeretlen —

Az aradi első számú vizsgálóbírói hivatal ma elkészítette vádindítványát Stoicescu György az aradi törvényszék végrehajtási osztályának volt főnöke ellen. Stoicescu — mint annakidején megírtuk — az árverések alkalmával felvette a bánatpénzeket, amelyeket azonban nem helyezett letétbe a járásbírószágon, hanem a maga céljaira használta fel. *Hivatali sikkasztás címén indult meg ellene ügy fegyelmi, mint bünyügyi eljárás.* A fegyelmi eljárás során bűnösnek mondták ki és az igazságügyminiszterium rendelkezési állományba helyezte.

Seracu Adrian vizsgálóbíró a fegyelmi eljárástól függetlenül lefolytatta a bünyügyi vizsgálá-

lat, amelynek során beidézte a Bucurestibe költözött Stoicescut is. Az aradi főportarel azonban nem jelentkezett az idézésekre, sőt a *bucuresti-i rendőrség a vizsgálóbíró útiratára azt közölte, hogy Stoicescu tartózkodási helye ismeretlen.* A bünyügyi vizsgálat során kihallgatták az egyes ügyekben érdekelt feleket és ügyvédek, akiknek vallomása súlyosan terhelő volt a végrehajtási osztály volt főnöke ellen. A vallomások alapján a vizsgálóbíró elkészítette a vádindítványt, amelyben hivatali sikkasztás valamint közokirathamisítás címén emelt vádat Stoicescu György ellen, akinek ügyében hamarosan kitűzik a főtárgyalást.

Kommunista forradalmat készítenek elő Franciaországban

A Deutsche Allgemeine Zeitung érdekes híradása a kommunista internacionálé titkos tárgyalásairól az angol, francia, belga és holland szociálistákkal

A Deutsche Allgemeine Zeitung jelenti Amsterdamból: Körülbelül egy héttel a húsvéti ünnepek előtt titkos tárgyalás folyt a kommunista internacionálé képviselői és a francia, angol, belga és holland szociálisták között. A tárgyalásoknak kétféle céljuk volt:

1. A kommunisták és a szociálisták egyesítése mindazokban az országokban, amelyekben a helyzet erre megérett.

2. Franciaországban a legelső kindlköző

alkalommal forradalmat előidéznél a kommunista uralom megteremtésére.

A tárgyalásokat azonban megszakították, mert Moszkva azt követelte, hogy a második internacionálé szakítson a volt mérsékelt orosz szociálistákkal, a mensevikiekkel és a Kerenszky-csoporttal és hogy a legközelebbi tárgyaláson a szociálisták már teljesen új emberekkel jelenjenek meg. A tárgyalásokat a legközelebbi napokban folytatják.

A bolygó Insull az istambuli rabkórházban várja sorsának eldöntését

Görög barátját kiutasították Románia területéről

Istambulból jelentik: A letartóztatott Insull bankár az istambuli rabkórházban várja, hogy mi lesz további sorsa? Mint ismeretes, Törökország ki akarja adni Insullt Amerikának, azonban a bankár ügyvédje és hozzátartozói fellebbeztek ez ellen a határozat ellen az istambuli törvényszék vádтанácsához. A vádтанács a bankár fellebbezését ma elutasította és megállapította, hogy az Egyesült-Államok kérelme jogos. A vádтанács ítéletét azzal indokolta, hogy a bankár kiadásaának megállapítása nem jogi döntvény, hanem egyszerű ténymegállapítás. Insull bankár sorsa felett most már a török minisztertanács dönthet, azonban a törvényszéki ítélet után most már kétségtelennek látszik, hogy a kiadatást a minisztertanács is jóváhagyja. Ebben az esetben Insullt április közepén egy, Amerikába induló tehergőzösről szállítják. Legújabb jelentés szerint, Insull bankár családja kijelentette, hogy a bankár nem amerikai állampolgár, mert eredetileg angol alattvaló volt s miután már hosszú évek óta el-

hagyta második hazáját, Amerikát, elvesztette az amerikai állampolgárságot. Ilyen formán, — ha ez a megállapítás beigazolást nyerne — Insull sorsa fölött Törökország sem illetékes dönteni s legfeljebb Anglia kérheti kiadatását.

Constantal jelentés szerint a „Polonia” gőzössel ideérkezett Insull bankár barátja, Kuiungioğlu asszony, aki az utóbbi években együtt élt Insullal Athénben. Insull bankár barátja tárgyalásokat folytat Constantában a hatóságokkal, abban az irányban, hogy nem kaphatna-e Insull tartózkodási engedélyt román területen? A hatóságok nem adtak engedélyt egyelőre arra sem, hogy Kuiungioğlu asszony a partra szálljon, ellenkezőleg, elrendelték, hogy szállítsák át a „Romania” gőzösről, amely még az éjszaka folyamán Istambulba indul vissza. A sajtó képviselői beszélgetést folytattak a hajón Insull bankár barátjával, aki elmondotta, hogy a bankár nem rendelkezik vagyon felett s csak barátai támogatták s ők bérelték ki számára a „Meotis” gőzöst is, hogy menekülhessen.

Ujabb halálos áldozatot követelt a debreceni tiltott műtéltobtrány

Debrecenből jelentik: Az emlékezetes debreceni tiltott műtét áldozatának, Földessy Piroskának a nevelőanyja öngyilkosságot követett el. A tizenkilenc éves Földessy Piroskán az elmúlt év októberében dr. Marossy Imre volt főhadnagy orvos és dr. Boskovits Imre tiltott műtétet hajtottak végre, ami a leány halálával végződött. A szerencsétlen sorsu Földessy Piroska árvalány volt és Varga Lajos tüdőző felesége nevelte. A 46 éves Varga Lajosné rajongásig szerette a leányt, akinek tragikus halála után buskomor lett és állandóan rémképek gyötörték. Arról beszélt, hogy álmában gyakran megjelenik előtte Földessy Piroska véres árnya és ezek a rémképek tönkreteszik idegzetét. A szerencsétlen asszony az utóbbi időkben már öngyilkossági tervekkel foglalkozott és ezért hozzátartozói fokozott gonddal vigyáztak rá, nehogy felült idegállapotában elkövetesse tettét. Húsvét vasárnapján Varga Lajosné néhány percre egyedül maradt a lakásban és ezt az időt felhasználta öngyilkossága elkövetésére. Az ablakilincseire felakasztotta magát és amikor férje és gyermekei visszatértek az udvarról a lakásba, már holtan találták. Az asszony még szombaton három bucsulevelet írt, férjéhez, testvéreihez és gyermekeihez. Bucsuleveleiben kérte hozzátartozóit, ne engedjék felboncolni, mert saját akaratából halt meg. Megírta azt is, hogy a péntekről-szombatra virradó éjszakán ismét megjelent álmában Földessy Piroska és ez a látomás nagyon megrendítette. Hangoztatta, hogy nevelt leányát nagyon szerette és azért menekül a halálba, mert fél, hogy a kínzó emlékektől idegei teljesen összeroppannak. A szerencsétlen Varga Lajosné tragédiája nagy részvétet keltett. A hatóságok a temetésre megadták az engedélyt.

Javul a font!

London felé özönlük újra a menekedő kereső tőke

Londonból jelentik: Az angol sajtó a font-sterling újabb feltűnő szilárdulását a dollárral és az aranyvalutával szemben, azzal magyarázza, hogy ismét megindult a külföldi valuták menekülése London felé, amit Anglia kedvező pénzügyi viszonyai és a külföldön uralkodó bizonytalan helyzet idézett elő.

A Financial News szerint, Amerika kereskedelmi életét a mérsékelt javulás ellenére is, általános bizalmatlanság uralja a dollár jövője iránt. A trösztök befolyása az árakra, a szociáldemokraták hatása a bérek megállapítására, nagyon lerontották azt a javulást, amit Roosevelt akciója látszólag elért. A dolláreladási mozgalom még nem következett be, de a bizalmatlanság, ami a dollár iránt mutatkozik, messzemenő következményekkel járhat.

Festett verebeket árult kanári helyett

Jövedelmező áprilisi tréfa

Zsolnáról jelentik: Általános derűtséget váltott ki Zsolnán egy ügyes esirkefogó sikerült tréfája, amellyel tekintélyes jövedelemre tett szert. Nagyszombat napján egy parasztruhás férfi állt ki a zsolnai piacra két hatalmas drótkalitikával, amelyekben vagy ötven apró, csírpelős sárga madárka volt. A színpompás, farkuk felé zöldeskék árnyalatba menő sárga madárkák vígan ugrándoztak a ketrecben és az atyafi éhes szavakkal ajánlotta őket, mint „sajátnevelési svájci kandrikát”, amelyek fejlettebb korukban gyönyörűen fognak énekelni. Rövid idő alatt 10—15 koronával vagy

Színház—Művészet—Irodalom

Bing János sikere Timisoaran. Timisoaráról jelentik: Komoly művészi eseménye volt a Bányászfővárosának a timisoarai Magyar Nőegylet előadása, amelyet a magyar színészek felségélyezésére kedden este rendeztek a Városi Színházban. Hervé örökszép, finommuzsigájú operettjét a „Lili”-t hozták színre elsőrangú műkedvelőkkel, akik közül kivált Krizsáné-Károlyi Adrienne, a Magyar Nőegylet elnöknője, aki a címszerepet alakította nagy művésznőre valló rutinnal és énekesnői tudással. Az előadás külön eseménye Bing János ismert aradi hornagykereskedő fellépte volt, akinek alakításáról a legszebb elismerés hangján emlékezik meg a kritika. Bing János egy remekbe faragott Plinchar-d-t adott a közönségnek. Játékban, mozgásban, szövegrecitálásban szinte fölényes volt és valóssággal uralta a színpadot. Amit csinált, maradandó produkció volt és utmutató, példaadó az erdélyi magyar színészetnek. Az aradi közönségnek különösen Plinchar-d szerepében többször volt alkalma ünnepelni ezt az igazvéri művészembert, akinek kivételes művészi kvalitásait már régen megtanultuk értékelni.

Soós István képiállításának sikere. Öszinte, nagy siker jegyében nyílt meg az aradi Kulturpalota kiállítási termében Soós István, az izmos teltségű festőművész és szobrász húsvéti tárlata, amely az ünnepek alatt találkozóhelye volt Arad művelt publikumának. Soós István kirobbanó tehetsége éppen úgy megnyilvánul festményeiben, mint szobraiban, amelyek egyaránt a közönség legnagyobb fokú elismerésével találkoztak. Tömegesen keresik fel naponta a művész tavaszi tárlatát és Soós István néhány alkotása már eddig is gazdát cserélt a kiállításon. Azok, akik eddig emulasztották megszerezni maguknak azt a kulturélményt, amit Soós István kiállítása jelent, mielőbb keressék fel a Kulturpalota kistermében megnyílt tárlatot, amelyet délelőtt és délután is megtekinthetnek.

Ujra megkezdül játékaik Aradon a magyar színtársulat. Az aradi színtársulat vasárnap kezdte meg ismét aradi szezonját. Timisoara több remek újdonságot tanult be a társulat és ezek között első helyen szerepel a „Bál a Savoyban” című világhírű Abraham-slágeroperett. A görögkeleti húsvéti ünnepekért főleg ez az operett uralja. Vasárnap délután 3 órakor, este 9 órakor, hétfő délután 6 órakor, kedden este fél 9 órakor és szerdán este fél 9 órakor játsza a társulat ezt az újdonságot, amely mellett azonban még egy nagyserű premiert is nyújt. Vasárnap délután 6 órakor a „Helyet az ifjúságnak!” című Fodor László és Lakatos László Vulpius név alatt együttesen írt aktuális témájú vigjátékát mutatja be. A vigjáték a vasárnap délután 6 órakor levő premierjén kívül hétfőn este és kedd délután 5 órakor is műsordarabja a színháznak. Hétfőn délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal az „Amikor a kislányból nagy lány lesz” című Békeffy—Lajthay operettet játsszák. Jegyek elővételben péntektől kezdve váltakoznak.

Párisi Divat. A magyar hölgyek minden Kockázat nélkül olcsón juthatnak eredeti párisi melléklet-höz, ha megveszik a „Párisi Divat”-ot. Ez a népszerű magyar divatlap minden számában többszáz toalett és kézimunka rajzát közli. Kijárásiutal: Budapest, VII., Dohány-uca 12. szám.

A világ hangja. A világ hangját, a rádió muzsikáját csak úgy tudjuk élvezni, ha jó rádióműsorunk van. A legjobb illusztráció budapesti és külföldi rádióműsorokat a „Délbáb” közli, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelenik meg minden pénteken. Érdekesebbnél-érdekesebb színházi és filmcikkeket, folytatásos regényt, egyfelvonásos színdarabot és közel száz képet közöl a „Délbáb”.

ötven darabot sikerült eladni.

Néhány órával később azután sorra adták egymásnak a madárvásárlók a zsolnai rendőrség kilincsét. Kitűnt ugyanis, hogy mihelyt a „svájci kanárik” új kalitkájukban fürdőhöz jutottak, a pompás sárga szín levált tollazatukról és — közönséges szürke verebecskék tárogatták csőrüket a beszört madáreltel felé. Az élelmes kanárikereskedő közben nyomtalanul eltűnt kalitkáival együtt és nem sikerült megtalálni, a vevők pedig kénytelenek voltak a demaszkirozott verebeket szabadonengedni.

HIREK

Higanyszív

A bécsi tudományos világ legújabb szenzációját az a komoly feltűnést keltett előadás képezi, amely Schelmisky Ferdinánd professzor ajkáról hangzott el a napokban. Az előadás tárgyát ebben a kérdésben foglalta össze a tudós professzor: „Lehet-e mesterséges uton életet nemzeni?”... Ez a kérdés az előadó szerint olyan régi, mint maga az élet... S ez a kérdés vetette fel a modern természettudósok érdekes problémáját: vajjon tényleg olyan abszolút különbség van-e az élő és az élettelen világ között? Csakugyan olyan idegeknek-e egymástól az élő és holt anyag, mint ahogyan eddig az emberiség hitte?

És megindult a kísérletezés misztikus lombikok között, titokzatos laboratóriumi éjszakák csendjében. Kísérletezés az élő és a holt anyaggal, kísérletezés a holt anyag feltámasztásáért... A kísérleti kutatás pedig roppant érdekes megállapításokra jutott. Sikerült olyan anyagokat előállítani, amelyeket eddig csak a Természetnek nevezett nagy alkotóművész keze varázsolott élő és egy Emil Fischer nevű tudós professzor átvette a nagy Alkotó szerepét: olyan anyagot hozott létre, amely állatokon végzett kísérletek alkalmával tökéletesen pótolta a természetes fehérjét... És a modern tudós laboratóriumában nemsokára lüktetni kezdett az élet a holt anyagokban. A higany bizonyos körülmények között, ha egy acél-tűvel megérintette a tudós boszorkány-keze, ember-szív formáját öltötte és egyenesen, halkán, ütemesen lüktetni kezdett. A mesterséges élet elindult tehát megszabott útján...

Ki tudja hol áll meg? Ki tudja, hogy egy szép napon, amikor már a gépek tökéletesen átveszik uralmukat az élők világában, amikor a Ló már csak a falamban, megcsodált ósergi leletként szerepel néhány régi képen, mert szerepét átvette a mechanizmus, amikor gépek, mindenható gépek irányítják a kicsiny emberiség sorsát, akkor, ha a kőkorszakból visszamaradt szerelmes szívű ember így sóhajt a slágerkomponistáival: „Szeretnék egy új szívet” — nyomban kinyílik a laboratórium ajtaja és a lombikok misztikus fényénél ezüstösen csillogó higany-szívet operálnak bele a csodálódott szerelmes mellébe abnormálisan lüktető szíve helyett... És a titokzatos laboratóriumi éjszakák csendjében mesterséges emberek születnek, új emberek, akiknek higanyból van a szívéjük — arany helyett... Ez mind szép, mind felemelő, tudományos szempontból megvalósulás elé néző álom! A mai kor gyermeke csak azt a szerény, halk kérdést szeretné intézni a tudós professzor urakhoz: — Hát olyan értékes az élet, hogy mesterségesen is érdemes előállítani? Cs. P.

— **IDÓPROGNÓZIS:** Keleti, délkeleti légáramlás, elszórta kisebb esők még lehetségesek, a hőmérséklet lassan emelkedik, de éjjel a derültebb helyeken még gyenge fagy léphet fel.

— **ZENETILALOM ÉS MUNKASZÜNETI RENDELKEZÉS A ROMÁN HUSVÉTI ÜNNEPEKRE.** Az aradi rendőrség hivatalosan közli, hogy a román husvét ünnepeket megelőző naphét három utolsó napján, így csütörtökön, pénteken és szombaton általános zenetiltalom van. Az összes szórakozóhelyeken szigorúan tilos a zene, a mozik nem tarthatnak a három nap alatt előadást. Vasárnapra és hétfőre szigorított munkaszünetet rendeltek el a hatóságok.

— **Összeül Aradváros új interimárbizottsága.** Aradváros új interimárbizottságát Ursu János dr. elnök csütörtökön délelőtt 11 órára hívta össze, legelső együttes ülésre. A sürgős összehívást az tette szükségessé, hogy az utóbbi hetekben rendkívül felgyült a városi közigazgatásnál az elintézésre váró ügyek száma. A csütörtöki ülés tárgysorozatán 36 ügy szerepel, amelyek valamennyien kijelentőségű közigazgatási ügyek, de elintézésük huzamosabb időt vesz igénybe.

Balázs Magda kozmetikai intézetében
Bulev. Reg. Ferdinand 19. szám alatt végleges hajszál és szemölcs eltávolítás villannyal. Száraz, száraz, színtelen bőr megszépítése, tárgyos arc kezelése. Test-masszázs, helyi fagyaszítás legújabb amerikai módszer szerint, állandó orvosi felügyelet. Olcsó árak, bérletrendszer. Tanítványok kiképzése. 1390

— **Beteg az angol királyné.** Londonból jelentik: Az angol királyné könnyebb hülés miatt nem hagyhatja el a Buckingham-palotát.

— **A dán trónörökös eljegyz a svéd trónörökös leányát.** Londonból jelentik Stockholmi hírek szerint, rövidesen várható Ingrid svéd királyi hercegnőnek, a svéd trónörökös leányának eljegyzése Frigyes dán trónörökössel.

— **KITÖRT A NÉMET-FRANCIA VÁMHÁBORÚ!** Berlinből jelentik: Mivel a francia kormány a német behozatalt az utóbbi időben megnehezítette, a német kormány is indokoltan tartotta, hogy a francia behozatal ügyében francia mintára a januárban megállapított kereskedelmi kezeltetés szintén az érdekeltek bevonásával intézze. A kölcsönösen megnehezített áruforgalom már is a burkolt gazdasági háború jellegét viseli magán.

— **Husvétli szünet a közigazgatásban.** Aradmegye és Aradváros közigazgatási hivatalaiban a husvétli hivatalos munkaszünet csütörtökön déli tizenkét órakor kezdődik és egy teljes hétig tart. Ugy a városkázán tehát, mint a vármegyeházán az illetékes közhivatalok ma déli tizenkét óráig állanak a nagyközönség rendelkezésére. Egyedüli kivétel a város anyakönyvi hivatala, ahol az esetleges halálesetekre számítva, minden nap délelőtt 10—11 óra között, állandó hivatali inspekció lesz, a husvétli ünnepek alatt is.

Tömegházasság készül Kekesen

Érdekes tervet terjesztettek fel Aradváros vezetőköréi a bucaresti-i belügyminisztériumba, jóváhagyást kérve. Arról van szó ugyanis, hogy Arad kekesi részében több, mint száz cigánycsalád él, amelyek sohasem jártak még az anyakönyvvezető előtt, annak ellenére, hogy frigyüket már számos gyermekkel áldotta meg az ég... Akció indult, hogy ezeket a törvénytelenül házasságkötéseket tömegesen legalizálják még a hivatalos husvétli ünnepek előtt. Ha a belügyminisztérium jóváhagyása megérkezik még idején, úgy a görög keleti husvét vasárnapján több, mint száz kekesi cigánypár járhat majd Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök elé, hogy házasságukat az anyakönyvbe beírja.

— **Készült a megyei költségvetés.** Az aradmegyei prefekturán Groza János dr. megyei prefektus irányítása mellett serényen folyik a megyei 1934—35. évi költségvetés összeállítása. Értesüléseink szerint ez évben is sikerülni fog legalább 5 millió lejjel racionalizálni a megyei költségvetést.

— **Sümei Vilmos újságkiadói jubileuma.** Budapestről jelentik: Sümei Vilmos, a magyar újságkiadásnak érdemes vezéregyénisége, husz év óta elnöke az Újságkiadó Tisztviselőknek és most tölti be szakmai működésének ötvenedik évfordulóját. Ezt az ünnepi alkalmat a Magyar Újságkiadó tisztviselők és az újságíró-társadalom felhasználja arra, hogy e hó 7-ikén, szombaton este 8 órakor az Újságkiadók Otthonában ünnepi vacsorát rendezzen tiszteletére. Az ünnepi beszédet dr. Berkes Róbert, az Újságkiadó Tisztviselők Nyugdíjintézetének társelnöke tartja.

Olcsó és jó tűzifák!
100 kgr. ürözött fa Lei 36.—
Egy ől 480.—
AUFRICHT-fatelepen Cal. Victoria 1-2. Telefon 69. 900

— **Az egykori badeni szociálista belügyminiszter tragikus halála.** Karlsruhe-ból jelentik: A tislai gyűjtőtáborban felakasztva, holtan találták az egyik barakban Martin Lajos volt badeni szociálista belügyminisztert. Martin állítólag öngyilkosságot követett el.

— **Református papi értekezlet Salontán, Salonta-Mameról jelentik:** Ma kezdődött meg Salonta-Mamerón az a református papi értekezlet, melyen az aradi papválasztás ügye is szóba kerül. Ez az értekezlet készíti elő egyébként az esperesválasztást is. Az aradkörmeyi és biharmegyei református papság nagy számban képviseltette magát az értekezleten, amelyen az aradi református egyházközséget Mészáros Dániel nyugalmazott táblabíró, mint egyházmegyei tanácsbíró és Nagy Dezső egyházgondnok képviseli. A papi értekezlet előadója Vizaknai Wesmás Károly ghioroci lelkész. Az egyháztanács gyűlése csütörtökön nyert befejezést.

Ma, csütörtökön a husvétli böjt miatt nincs előadás

Vasárnaptól

Bölcsődal

(Ave Mária)

Jegyelővétel: d. e. 11 órától 1 óráig.
d. n. 16l 4 órától 6 óráig

— **Nő a vörhenyjárvány Aradon.** A vártlanul hidegre fordult időjárás számos megbetegedést okozott. A városi főorvosi hivatalhoz érkezett bejelentések szerint, különösen a sarlach-esetek száma mutat aggasztó gyarapodást, annak ellenére, hogy az iskolaköteles ifjúság husvétli vakációzik s így a járvány terjedésére nincsenek meg tulajdonképpen a szokott feltételek. Az orvosi jelentések szerint az aradi nyilvántartott vörheny-megbetegedések száma az utóbbi két napon egyszerre tizenhárom esettel szaporodott, de bizonyosra vehető, hogy számos esetet csak később jelentenek a magánorvosok a városi nyilvántartás számára. Jelenleg Aradváros területén 24 vörhenyes megbetegedést tartanak nyilván, dr. Cucu városi főorvos azonban reméli, hogy a járvány gyors és főleg könnyű lefolyású lesz.

— **A Marosba vetette magát egy leány.** Szerdán délután a Várhíd közelében Virág Margit munkásleány a Marosba vetette magát. A közelben tartózkodó munkások a Hellas-klubház közelében nagynehezen kimentették az öhenszegülő életuntat, akit a mentők a megyei kórházba szállítottak. Valomása szerint elkeseredésében akart az élettől megválni. Mivel fogadalmat tett, hogy nem követ el újabb öngyilkossági kísérletet a kórházból elengedték.

— **Az aradi hadkiegészítő parancsnokság** közli az érdekeltekkel, hogy a tartalékos tisztek Md. E. I. carnetjének láttamozása csak abban az esetben történik meg, ha a tartalékos tisztek személyesen jelentkeznek a hadkiegészítő parancsnokságnál. Vis major esetében a tartalékos tisztek csak valamelyik családtagjukkal vagy közeli rokonukkal küldhetik el carnetjüket láttamozás végett. Egyesületek vagy közművelődési társaságok által kollektív módon beküldött carnetokat nem láttamoz a hadkiegészítő parancsnokság.

Száz régi sir titkai

Gottland szigetén száz, a VIII. és IX. századból származó régi sirt ástak fel. Megállapították, hogy abban az időben a halottakat előbb elégették és azután temették el. A sírokban fegyvereket, ékszereket és disztrárgyakat találtak. Sok harcos mellett megtalálták lovának hamvait is. A régi sírokban többnyire bronzból készült tárgyak voltak, azonban ezeket dusan aranyozták és gránátkövekkel ékesítették. Igen érdekes lefedezésekre bukkantak a női sírokban és megállapították, hogy a gottlandi nők ebben a régmúlt időben díszes, dusan ékesített nemzeti viseletben jártak.

— **Érdekes összeírást** kezdett meg a napokban az aradi rendőrség. Néhány nap óta rendőrök járják végig a külvárosok házait és felszólítják mindazokat a lakókat, akiknek galambjaik vannak, hogy jelentsék azt be az illetékes kerületi komiszáriátuson. Ma már több mint kétszázan jelentek meg a különböző kerületeknél, hogy a bejelentésnek eleget tegyenek. A kerületeknél pontosan be kellett diktálniok, hogy a galambok milyen fajhoz tartoznak. Az összeírások előreláthatólag még a jövő héten is tartani fognak.

— **Makacs székrekedés,** vastagbélkatarrus, puffadás, vértörődés, anyagcserezavarok, sárgaság; aranyeres csomók, csipőfájás esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a Ferenc József viz még ingerlékeny belső betegeknél is gyorsan, biztosan és mindig enyhén hat, úgy, hogy spasticus obstipationál is alkalmazható.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

FÜLDES: Str. Eminescu.
KÁRPÁTI: Bulevardul Regele Ferdinand.
ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.

— A francia ellentengernagy halálát katasztrófiája Páris fölött. Párisból jelentik: A francia haditengerészet egyik repülőgépe tegnap délután a főváros közelében a Szajnába zuhant. A repülőgépet Martin francia ellentengernagy vezette, aki nem tudott idejekorán megmenekülni a fülkéből és mire segítségül érkeztek, már megfulladt. Még két altiszt tartózkodott a repülőgépen, de ezeknek sikerült helyükből kibujni és felkapaszkodtak a víz felszínén kiálló gépszárnyra, így aztán megmenekültek.

— Megszökött Ausztriából egy szociáldemokrata vezér. Linzből jelentik: Bernasek, a szociáldemokrata Schutzbund volt vezére, aki a linzi tartományi törvényszékről több társával együtt megszökött. Németországból táviratozott Linzben élő kedvesének, hogy szerencsésen sikerült átlépnie az osztrák határt. San-Florian mellett a hatóságok egy elhagyott autót találtak, amelyet menekülésre használtak fel. Eddig még nem lehetett megállapítani, hogy kié volt az autó. A „Linz-er Tageblatt” jelentése szerint a politikai menekültek reggel fél hétkor keltek át az Inn folyón és a bajor határon horogkeresztes katonák várták őket.

— Hansi Niese tragikus halála. Bécsből jelentik: Szerdán este fél 9 órakor hirtelen elhunyt Hansi Niese, a híres bécsi színésznő, akinek a nevét a filmek világában is jól ismerték. Niese asszony egy német birodalmi táncgyűttes előadásán jelent meg, ahol váratlanul rosszul lett, úgy, hogy mentőket kellett kihívni hozzá. Mielőtt a mentőkkel együtt szanatóriumba érkezett volna, a kocsiban meghalt. Két évvel ezelőtt vesztette el férjét: Jarno József magyar származású szinigazgatót és nem sokkal utána meghalt a leánya is.

Elcsapták a filmtörzsfőnököket

A navajo indiánok kimondták, hogy Mary Pickfordot, Douglas Fairbanksot és Jackie Coogant megfosztják a tiszteletbeli törzsfőnöki méltóságtól. A navajo indiánok Hollywood környékén laknak és eddig kizárólag őket alkalmazták statisztáknak azoknál a filmeknél, amelyekben indiánok szerepeltek. Legújabb azonban mexikóiakat, sőt még négerket is felkötöztetnek az indián ruhákba, amikben a navajo indiánok nemcsak anyagi sérelmeket látnak; hanem méltóságuk megsértését is érzik ezeknek a pótiindiánoknak felhasználásánál. Elkeseredésükben elcsapták a filmtörzsfőnököket és csak akkor fogják visszaadni a most megszüntetett törzsfőnöki méltóságokat, hogyha újra alkalmazzzák őket a hollywoodi filmeknél.

— Budapesti cégvezető öngyilkossága. Budapestről jelentik: A József-körút 10. számú ház negyedik emeletén, ahol a csongrádmegyei cukorgyár igazgatósága székel, szerdán délután 6 órakor agyonlőtte magát Áll Árpád 36 éves cégvezető. A mentők már csak a beállott halált állapíthatták meg. Bucsulevelet hagyott hátra feleségének, de öngyilkosságának okát eddig nem tudták megállapítani.

— Titokzatos gyújtogatások Nagyszőlősről. Nagyszőlősről jelentik, hogy ott husvét hétfőjén öt helyen tüzött ki majdnem egyszerre a tűz, a melynek többek között egy butorgyár, egy konfekció üzlet és a református egyház egyik bérháza esett áldozatul. A titokzatos tüzesetek színlelőn a gyújtogatók a gumicsöveket is elvágták, úgy, hogy a tüzöttök munkája majdnem teljesen képtelenné vált. A hatóságok széleskörű nyomozást indítottak a gyújtogató banda kézrekerítése érdekében.

— Tüzhányó működik Island szigetén. Londorból jelentik: Reykjavikból érkező jelentések szerint Island szigetének legnagyobb tüzhányója váratlanul hatalmas lángtengert övölt ki magából. A kráterből tüzesöd zúdult a környező falvakra, majd pedig hamufelhők bocsátkoztak alá. A forró láva rettenetes pusztítást végzett és az eddigi jelentések szerint az emberáldozatok száma meghaladja az ötszázat.

— Új tengeri szörny. Londorból jelentik: Portsaidből érkező jelentések szerint a lochnessi szörnynek riválisa akadt, amennyiben a várostól 20 kilométernyire, Romani közelében a halászok a parti főnyenyén egy ismeretlen állatfaj szokatlan nagyságú példányának tetemét találták. A rejtélyes szörny 15—20 tonna súlyú, 48 láb hosszú és 50 halász sem tudta megmozdítani. A helybeli szakértők nem tudták megállapítani, hogy a rejtélyes szörny milyen állatfajhoz tartozik és ezért hozzázárdtak a tetem konzerválásához, hogy más szakértők bevonásával állapíthassák meg a szörny „személyazonosságát”. A lochnessi szörny ezek után szegyelheti magát és csak egy reménye lehet, hogy az újabb szörny április elseje születésnapja, de a róla szóló jelentés csak napokkal később terjedt el a világsajtóban.

— Bonyodalom a csiki magánjavak erdői körül. Csikszeredáról jelentik: Ismeretes, hogy a Csiki Magánjavak tulajdonosai dr. Pál Gábor képviselő útján panaszt emeltek a genfi Népszövetségnek az elkobzott hatalmas vagyontömeg visszaadása érdekében. A Népszövetség hosszas huza-vona után vissza is ítelt egy bizonyos részt, amelyben értékes épületek is bennfoglaltak, azonban az ítélet ellenére a székely tulajdonosok, még maig sem jutottak birtokába az elkobzott vagyonnak. Hosszas várakozás után most azután a székelyek a Magyar Párt képviselői útján megszüregették az ítélet végrehajtását s ez ügyben Gyárfás Elemér szenátor és Willer József képviselő kihallgatáson jelentek meg. Tatarescu miniszterelnöknel és felkérték, hogy minden késedelem nélkül, még ebben az ülésszakban terjessze a parlament elé a törvényjavaslatot, a Népszövetség 1932. évi szeptember havi döntésének végrehajtását. A miniszterelnök ígéretet tett erre vonatkozólag és kijelentette, hogy a törvényjavaslat szövegébe előzetes betekintést enged azon képviselőknek is, akik ebben az ügyben a nemzetközi fórum elé a panaszt benyújtották. Miután a Csiki Magánjavak részére visszaadandó erdőkben az erdészeti hatóságok újabb erdőkitermelést akarnak teljesíteni, Gyárfás Elemér a külügyminiszteriumhoz beadványt nyújtott be ezen merénylet megakadályozása érdekében, amelynek alapján a földművelésügyi miniszterium átíratot kapott olyan értelemben, hogy az erdőkitermelést függessze fel mindaddig, amíg a visszaadandó vagyon átadása megtörténhetik.

— Stefan Zweig Amerikába utazik. Párisból jelentik: Stefan Zweig híres német író, akinek el kellett hagynia Németországot, most fejezte be új művét, amelyben Stuart Mária életét rajzolja meg. Stefan Zweiget egy irodalmi társaság amerikai felolvasáskörútra hívta meg és az író a legközelebbi hetekben már el is utazik Amerikába. Az amerikai egyetemeken és a nagyobb amerikai városokban fog felolvasásokat tartani.

— Óriási Wagner-emlékművet állítanak fel. Berlinből jelentik: Lipszében nagy ünnepek között helyezték el a Wagner Richard-emlékmű alapkövét. A nagy zeneszerzőnek nem szobrot állítanak, hanem egy óriásira tervezett emlékművet létesítenek, amely egy tízezer négyzetméter nagyságú területre fog kiterjedni és amelynek központjában hatalmas márványtömbök hirdetik majd Wagner nagyságát. Ezeket a márványtömböket a Wagner-dramák jelképes figuráit vesik be, a Mithost, a Sorsot, a Szerelmet és a Megváltást.

— Újra meghódította egy európai nő Amerikát. Hihetetlen az a siker, amelyet egy filmsztár: a német Dorothea Wieck az Újvilágban elért. Még az ott szokásos méreteket is fölülmulia, ahol pedig sokva van a mozilátogató a nagyszabású produkciókhoz. A sok giccs, nagy kiállítások és túlzott komikumok után Dorothea Wieck annyira elragadtatta a publikumot lényének varázsával, mint még soha senki. Dorothea Wieck-et az amerikaiak a „Lányok az intézetben” filmjében ismerték meg. A „Bölcsődal” megjelenésekor dörzsölték az amerikaiak a szemüket: ilyen a valódi rajongás a gyermekért, mellékgondolatok nélkül? Ilyen az erős akaratu anya? Ilyen a belsőleg kiegyensúlyozott derült lélek? Dorothea Wieck valódi arca és játékudása most jelent meg igazán. Harcát az érvényesülésért ismerjük. Klubund, a nagy költő fedezte fel és 16 éves korában már Reinhardtnál a Josefstädtertheaterben játszik és sztária az összes európai turnéknak. A filmhez pártol hatalmas gázsival, de jön a siker legnagyobb foka és Hollywood hatalmas tőkéje elviszi a valódi érvényesülés útjára.

— A vér felírásítása céljából — kiváltkép középkori férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

— Magyar népből Lipován. A lipovai Magyar Párt vezetősége hétfőn, husvét másodnapján, népbálat rendezett a Japán-szálló termében, amelyet pompásan összeállított műsor vezetett be. Megnyitó beszédet Ladányi László ügyvezető elnök mondott, keresetlen szavakban. Egy bohózatban Bajusz Katalin, Lovász Teri, Csomós Péterné, Csomós Péter és Manga Pál arattak őszinte sikert. Ébél László tárogatón adott elő népdalokat és egy szerenádét, nagy tetszés mellett. Tirpács Mihály néhány jó kupléval kacagtatta meg a közönséget. Utolsó számnak előadták az „Analabéta tanfolyam”-ot, amelyben rendkívüli sikert értek el Tirpács Mihály, Prügel Vilmos, Erdős János, Radics József, Ébél László, Halai Illés és Györki Pál. Az előadást tánc követte és a megjelent közönség a késő reggeli órákig ropta a csárdást.

Három telefonpóznát döntött ki a részeg soffőr vadonatúj gépkocsija

Husvétí radalom a cluji tisztviselőtelepen. Közrendőrt bántalmazott súlyosan a halál torkából menekült kocsivezető.

Clujról jelentik: A husvétí ünnepek hangulatában szerencsésnek mondható gépkocsi szerencsétlenség játszódott le vasárnap délután a tisztviselőtelepen. Pop Vasilevel a vezető ülésben 90 kilométeres sebességgel rohant le a hegyről a Clj. 462. számú csillogóan új nyolchengeres berautó. A járókelők eszeveszetten menekültek a szédítő irammal száguldó gépkocsi elől, amely Pop Vasile vezető állapotának megfelelően, féktelen kanyarulatokkal gurult a lejtős uttesten.

A lejtő közepén a gépkocsi a gyalogjáróra rohant és nekiszaladt az első telefonoszlopnak, amely hatalmas reccsenéssel kidőlt. Bár a karambol meglehetősen megrongálta a gépet, a kilencven kilométeres sebesség lendületéből még mindig tartott és a következő telefonpózna is oldalra dőlt a nyomás alatt. Ekkor már a gépkocsi gyorsasága annyira csökkent, hogy végre is, a harmadik oszlopnál megakadt.

Pop Vasilen kívül Meggyes Károly motorszerelő ült még a kocsiban. Mindketten

hatalmas ívben zuhantak ki az ülésből és elterültek az uttesten.

Annál súlyosabban sérült meg az autó, melyből csak a kerekek maradtak épen, maga a kocsijarmónak szerűen összezsugorodott. Közben megjelent az őrszemes rendőr is egyik társával, aki Pop Vasilet és Meggyes Károlyt előállította a II. kerületi őrszobán. Pop Vasile agyából még a baleset sem tudta kiölni az alkoholi mámorát, kelletlenül követte a rendőrt a hivatalos helyiségbe. Itt előbb

a kihallgatást végző rendőrtiszttel gorombászkodott, majd néhány rugással egy Gábor nevű közrendőrt terített le, akit jelenleg komoly állapotban a sebészeti klinikán ápolnak.

A fegyvertény után Pop Vasilet nyomban letartóztatták. Tekintettel arra, hogy ostromállapot idején karhatalmi közeget bántalmazott, a soffőr felett a cluji VI. hadtest bírósága mond ítéletet.

— Vallásos vacsora a lipovai zsidó hitközségben. A szokásos husvétí vacsora-estét ünnepélyes keretek között tartották meg a lipovai zsidó hitközség iskola-termében. A vallásos vacsorán Lipova zsidó társadalma teljes számban megjelent és osztozott az ünnep bensőséges hangulatában. Az est jelentőségét Hoffmann Miksa dr. főrabbi méltatta, mesterien felépített beszéd keretében, nagy siker mellett. A résztvevők a késő éjjeli órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

Szörnytalálók azonnal jelentkezzenek...

A párisi tengerkutató intézet felszólítást intézett a lakossághoz és ebben arra kéri őket, hogy aki tengeri szörnyeket talál, jelentkezzenek azonnal az intézetben. Most történt ugyanis, hogy a Csatorna partján egy másik tengeri szörnyet találtak, amely azonban elpusztult, úgy, hogy a tudósok nem tudták megvizsgálni. Petit tanár, aki az ismert querevillei szörnyet laboratóriumában megvizsgálta, kijelentette, hogy ennél az esetben nem cápa, hanem bálnafajról van szó. Valószínűleg ehhez az elkorcsosult bálnafajhoz tartozik a legújabb talált tengeri szörny is.

— ÉRTESÍTÉS. A Berlitz-iskola igazgatósága közli, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel új kurzusok kezdődnek román, német, angol és francia nyelvből. A beiratkozások ezekre a tanfolyamokra már megkezdődtek. A kurzusok április 16-án kezdődnek. Felvilágosítás és beiratkozás naponta 9 és 21 óra között a Berlitz-iskolában: Bohus-palota, Str. Románului 3.

— Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete felkéri tagjait, akik a teniszsportot üzni kívánják, hogy az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájának udvarában levő teniszpályán naponta délután 6—7 óráig beiratkozás végett legkésőbb április 15-ig jelentkezzenek, mert a csekély helyre való tekintettel ezen terminus után nem lesz módunkban részükre helyet rezerválni. Gyermekek részére délelőttre külön beosztás.

Befejeződött a bűnügyi vizsgálat az aradi Egyesült Bank ügyében

Végo felé közeledik a sokéves bűnügy — Az aktákat áttették az ügyészséghez véleményezés végett

A mai napon befejeződött az aradi Egyesült Bank sokéves óta húzódnó bűnügye. Seracu Adrian vizsgálóbíró, az első számú vizsgálóbíró hivatal vezetője hónapok óta folytatja a kihallgatásokat ebben a nagyarányú bűnügyben, amelynek szenvedő szereplői Karton Aladár a bank volt vezérigazgatója, valamint a bank egykori igazgatóságának és felügyelő-bizottságának tagjai. Mint emlékeztető, úgy a betétesek feljelentésére, mint az aradi csődbíróság átiratára indult meg a bűnügyi eljárás, amelynek során egész sereg kihallgatást eszközölt a vizsgálóbíró. A feljelentett funkcionáriusokon kívül kihallgattak számos tanút, ezenkívül több szakértőt. A bank könyveinek átvizsgálása sem ment végbe simán, amennyiben a feljelentett igazgatók kifogást emeltek a bírósági

szakértő megállapításai ellen és ellenszakértő kiküldését kérték. Megfelelő terminus is kaptak az ellenszakértői vélemény betérjesztésére, ami meg is történt és ezzel befejezést nyert a vizsgálat munkája.

Az Egyesült-Bank vaskos iratcsomóját a mai napon áttették az aradi ügyészséghez véleményezés végett. Az ügyészségnek kell döntenie, helyénvalónak találja-e a vádemelést és abban az esetben, ha ez megtörténik, úgy a vizsgálóbíró elkészíti vádindítványát, amelyet az ügyészség vádirata követ. Ezek a formalitások hamarosan végmennek, úgy, hogy előreláthatólag közvetlenül a nyári szünet után kerül főtárgyalásra a nagyarányú ügy, amelyben Arad társadalmának számos ismert egyénisége érdekelt.

Városközi bridge-verseny készül Oradea és Arad bridzsezői között

A hivatalos husvétli ünnepeken zajlik le a verseny — Indulás szombaton este nyolckor a Lloyd-klub helyiségében

Az aradi Bridge Szövetség nagyszabású városközi bridgeversenyét bonyolítja le szombaton, vasárnap és hétfőn a görög keleti husvétli ünnepek alkalmával Aradon.

A Bridge Szövetség ezuttal Oradea város legjobb bridgezőit látja vendégül.

Már a terv is óriási érdeklődést keltett a bridgezők között, annál is inkább, mert még eddig nem mérhették össze az aradi bridgezők tudományukat az oradeai bridgezőkkel. A Bridge Szövetség, amely a versenyt rendezi, már a pontos programot is kidolgozta a versenyre, mely szerint szombaton este indulnak meg az érdekesítő játszmák az aradi Lloyd-klub külön helyiségében, vasárnap

délután és este folytatódnak és hétfőn kerül sor a döntő játszmákra.

A ma délután folyamán megérkezett az oradeai bridge-szövetség értesítése, mely szerint a városközi bridge-versenyen két csapat indítanak. A csapatok tagjai: dr. Fleischer Béla, dr. Leipnik Sándor, Rácz István, Vitán Zoltán, Sebestyén Sándor, Petrovits Sándor, Pelle György és Pásztor Jenő. Az aradi ellenfeleket ezideig még nem állították össze. Fényes Loránt és dr. Hoffmann Lajos ügyvéd fáradoznak az aradi csapatok összeállításán és figyelembe veszik a játékosok legutóbb elért jó eredményeit és eszerint a legerősebb csapatokat állítják ki az oradeaiak ellen. A versenyt, illetve a várható nivós játszmákat az érdeklődők végignézhetik, mert a Lloyd-klub vezetősége vendégeket szívesen lát a klub külön helyiségében lefolyó városközi bridge-versenyre. A verseny további részleteiről legközelebbi számunkban adunk bővebb tájékoztatást. Vasárnapi számunkban már beszámolunk a szombaton este lezajlott első játszmák eredményeiről, míg ünnep utáni számunkban a nem mindennapi érdekességű verseny egész lefolyásáról bő és részletes tudósításban számolunk be.

Igy is lehet...!

Egyik előfizetők levele, melyben nem panasz van, hanem — dicséret

Egyik régi előfizetők küldi az alábbi levelet, amelynek külön érdekességet kölcsönöz az a körülmény, hogy — a szerkesztőségbe érkezett levelek nagy százalékával ellentétben — nem panaszt közöl, hanem olyan eseményre hívja fel a közfigyelmet, amely mellett, hogy elismerésére válik annak a tisztviselőnek, akit megemlít és annak az intézménynek, amelynek kötelessége a tisztviselő tartozik, példaképpen szolgálhat az összes köztisztviselőknél. A levél egyébként így hangzik:

„Mélyen tisztelt Főszerkesztő Úr!

A következő figyelemreméltó eseményt kívánom b. lapjával közölni: Néhány nappal ezelőtt, amikor a timisoarai állomáson az indulásra készen álló vonatba többedmagammal beszálltam és a kalauz ellenőrzés végett a kedvezményes utazásra jogosítottak jegyét kérte, az egyik utas nem találta meg jegyét, összes zsebeit, sőt csomagjait is átkutatta, de végül is bele kellett törödnie, hogy kedvezményes áron vett jegye elveszett. Az ellenőr, aki eddig türelmesen várt, ekkor megkérdezte az utast, hogy hova utazik, hány százalékos engedményre jogosult és mit fizetett a jegyért? Miután az utas az adatokat pontosan megmondta, az ellenőr — aki ilymódon meggyőződhetett róla, hogy az utas valóban vásárolt kedvezményes áron jegyet — másik jegyet nyújtott át a felületlen utasnak. A kocsi utasai között ez a jelenet természetesen kedvező impressziót váltott ki, mert az ellenőr emberséges, megértő magatartásáról tett tanúságot. Ez az esemény sok más tisztviselőnek például szolgálhatna, hogy: így is lehet!

Tisztelő híve:

R. J.
timisoarai előfizető.

Bérczy Honánál

Plata Avram Iancu 21.

vasárnap utolsó hosszabbított
vendégóra! délután fél 6-tól
és fél 9-től. 1388

Férfi ruhákat

elsőrendű kivitelben
olcsón készít

Füleky János

szabászatil szalonja

Budapest, Harisbazar-uca 3.
(A Váci-uca mellett.) 1312

A Ripensia sportkülönvonatának pontos indulási ideje április 6-án délelőtt 11 óra 25 perc

Felkérjük az utasokat a pontos megjelenésre

Részvételi jegyek a jelentkező helyeken ma este 6 óráig vehetők át: Aradi Közlöny, Erdélyi Hírlap, Sándor Ferenc menetjegyiroda.

Dalos-különvonat Belgrádba

A timisoarai szerb dalárda és a timisoarai Ha zamir zsidó dalárda 1934. április 20-án különvonattal Belgrádba utazik. Indulás 1934. április 20-án délután, visszaérkezés 24-ikén reggel. Ár: Kollektív utlevél-, vasút- és vízum költségekkel egyetemben 550 lej. (Az ár Timisoara—Timisoara utvonatra értendő.) Jelentkezni lehet az Aradi Közlöny és az Erdélyi Hírlap kiadóhivatalában, vagy Sándor Ferenc menetjegyirodában. A kollektív utlevélhez szükséges iratok: 1. állampolgársági bizonyítvány közjegyzői másolata. 2. személyazonossági igazolvány.

Jelentkezés határidő 1934. április 16. este 6 óráig.

Figyelmeztetjük az utazó közönséget, hogy ezen terminus után a kollektív utlevélbe semmi körülmények között nem áll módunkban felvétetni. Tehát ajánlatos mielőbb jelentkezni.

FILMVILÁG

Egy híres mozisínész halála

A francia filmművészetnek nagy gyászja van. A napokban elhunyt Jean Angelo, a francia színművészet legreprezentánsabb képviselője, aki filmszerepei révén világszerte elismert névre tett szert. Jean Angelo, ez az elegáns, disztinyvált megjelenésű és nemes játéku filmszínész külön klasziszt teremtett a francia filmjátszásban, ahol előtte még a színpadi játékok Comédie française-beli széles gesztusaival és páthoszával játszottak. Sarah Bernhard, a nagy tragika iskolájából került ki Jean Angelo s csakhamar a francia színpadokon való feltünése után filmre szerződötték. Első nagy sikerét Pierre Benoit világsiker aratott „Atlantis” című fantasztikus regényének filmváltozata hozta számára a némafilm világában. A fehérruhás szerzetesből katonatiszté átforgált Morhange kapitány szerepében olyan nemesen egyszerű s mégis magasrendű művészi alakítást adott, hogy Benoit egyszer azt írta róla: „Ezt a tökéletes jellemű, ideális férfitalakot Jean Angelo nemcsak hogy olyan fenségesen személyesítette meg, ahogyan lelkem mélyén elképzelttem, de még tökéletesítette, idealizálta nemes játékaival Morhange kapitány szentferenci figuráját.” A „Barocco”, „Gróf Monte Cristo” és „Ember a parton” című filmek főszerepében is impozáns művészkarakterre szabott figurákat formált elevenné, utolsó nagy sikerét azonban, — végzettszerű véletlen — ugyanaz a film hozta meg, ami az elsőt. Az „Atlantis” hangos változatában Brigitte Helmmel ugyancsak ő alakította Morhange kapitány szerepét a francia változatban, amelyet Bucarestben heteken keresztül nagy sikerekkel játszottak. Aradon azonban a német változat került forgalomba. Népszerűségére jellemző az a történet, amelyet az „Atlantis”-dal kapcsolatban emlegetnek most halála szomorú alkalmával. Párisban az Atlantis premierjén életnagyságu nagyított képét helyezték el tisztelet helyen a „Madeira”-mozi előcsarnokában. A premier éjszakáján betörték a mozi előcsarnokába s nem a pénztárt rabolták ki, hanem elvitték Jean Angelo életnagyságu képét.

Renate Müller — frakkban

Berlinben nemrég fejezték be Renate Müller legújabb filmjét A népszerű német primadonna ismét nagyszerű együttes élén szerepel: Hermann Thimig, Adolf Wohlbrück és Hilde Hildebrand a partnerei. A berlini premieren Renate Müller zenészigjátéka átító sikert aratott. „Ebben a filmsztendóban még nem mulattunk ennyit moziban!” — írták a német filmkritikusok. A film főattrakciója: — Renate Müller frakkban játszik! Tehát Renate Müller hadat üzent Marlene Dietrichnek és nemcsak Berlinben, de Európa, sőt Amerika metropolisáiban is legyőzte frakkban a nagy démonstrált! Renate Müller úgy kezdte a karrierjét a „Mésék az irógepről” című filmben, mint a kissé molett női típus egyik kedves képviselője. Legutóbb, amikor ez a típus már kezdett divatba jönni, Renate Müller kissé lefogyott. Sovány, vagy nem sovány, ez a kérdés csak akkor dől el igazán egy nőnél, ha frakkba öltözik, mert így ezáltal nem lehet markirozni... És Renate Müllerről frakkban — megállapították, hogy ő az a női típus, akiről mostanában a legtöbb szó esik. Nem sovány, illetve nem soványított, de nem is kóvér. Karcsu izmos, jóalku. Nemcsak dának, de fiatalabbnak is hódítóan szép! A lesóványított aradi hölgyek most a molett-nők derengő hajnalán megtanulhatják Renate Müllertől, hogy meddig szabad — meghizni!

SPORT KÖZLÖNY

Nemzetközi csapatverseny keretében mérkőznek Békéscsaba és Arad kardvívói

A Hakoah rendezel április 12-én évtizedek óta az első nemzetközi vívóversenyt

Az aradi vívósport jelentős eseménye kerül lebonyolításra április 12-én, csütörtökön este 9 órai kezdettel a Fehér Kereszt-szálloda nagytermében, amikor is az aradi Hakoah Sportegyesület vívói nemzetközi csapatversenyre állnak ki a magyarországi Békéscsaba legjobb versenyzőivel.

Békéscsabai kezdeményezésre jött létre az évtizedek óta első ízben Aradon lebonyolításra kerülő nemzetközi vívóverseny, amelyen az aradiaknak alkalmuk lesz egy régi sportkedvencüket viszontlátni. A kiváló, volt aradi, jelenleg csabai sportembert ugyan nem a vívóplansról ismeri a publikum, hanem a futballpályáról, ahol a háboru utáni években az SGA., majd a CAA. színeiben rugta a labdát, sőt számos válogatott mérkőzésen is résztvett. Boross Pál propozíciójára jött létre a nemzetközi kardcsapatverseny és aki Boross Pált, mint sportembert ismeri, az meg lehet győződve

arról, hogy a futballpályák egykori hőse, aki egyébként jelenleg Délmagyarország legkiválóbb futballbírója, a vívóplanson is megállja helyét.

A csabaiak legjobb vívóikkal jönnek át Aradra és Boross Pálon kívül Viski, Szederkényi és Karácsonyi a csapat tagjai, valamennyien ismert kardforgatók a magyar délvídeken. Az aradi team összetétele is ismeretes. Aradi színekben fog szerepelni ezuttal Altmann Endre, aki a legutóbb az oradeai Crisana versenyen nyerte el Oradea bajnokságát, továbbá Fraenkl Gyula, Bánfi András dr. és Weinberger István képezik az aradi csapatot. Az aradiak csapata igen erős, de miután a csabaiak képességei ismeretlenek, az eredményt előre megjósolni alig lehet. Mindenesetre szép küzdelem várható és a verseny igaz propagandája lesz a vívósportnak.

Lugoj válogatottja vendégszerepel Aradon

Április 23-án játszanak Aradon a lugojak, a revans május 17-én lesz Lugojon

Az aradi alkerületi szövetség már régebben megállapodott a lugoji disztrikttel egy városközi mérkőzésre vonatkozólag, amelyet revanskötelezettséggel bonyolítanak le a két alkerület disztriktválogatottjai. Most már a terminusokat is megállapították és így az első meccs Aradon, április 23-ikán kerül lebonyolításra, a revans pedig május 17-ikén fog Lugojon lejátszódni.

Aradon már nagyban folynak az előkészületek az április 23-iki mérkőzésre és a szövetség folyó hó 12-ikére, a Gloria-pályára triált hívott egybe, amelyen egy A) és egy B) csapat fog egymás ellen játszani. A két csapatban

a következő játékosok fognak szerepelni, akik 12-ikén kötelesek a Gloria-pályán megjelenni:

A) csapat: Kerkai (Hakoah)—Vass (CAA), Besesek (Hakoah)—Hesz (Transylvania), Szabó Béla (CAA), Bellai (SGA)—Körösladányi (SGA). — B) csapat: Endrefi (CAA)—Kovács (CAA), Soll (Transylvania)—Stern (Hakoah), Albert (Hakoah), Szécsi (Hakoah)—Matyók (CAA), Popian (Soimi-CFR), Mánits (Transylvania), Hollóssy (Tricolor), Seps (Hakoah). — Fenti két csapaton kívül tartalékok gyanánt még kötelesek megjelenni: Meret (Soimi-CFR), Illin (Transylvania), Csányi (SGA), Mayer (Unirea), Ragner (CAA).

Román husvétkor a Szeged FC vendégszerepel Aradon

Román husvét két napján a Gloria-CFR és az AMEFA gondoskodnak programról és óriási anyagi áldozatok árán sikerült a romániai turán lévő Szeged FC-t kétnapos vendégjátékra lekötni. Az eddigiek szerint, első napon a Gloria-CFR, másodnap az AMEFA lesz a szegediek ellenfele és mindkét meccs kitünő sportot ígér, tekintettel az aradi csapatok javuló formájára.

A fegyelmezetlen Bindea meg akarta verni a bírót

A vasárnapi Gloria-CFR—Ripensia mérkőzés után, az öltözőnél botrányos jelenet folyt le. Ugyanis a Ripensia fiatal, temperamentumos szélsőcsatára, a kitünő, de fegyelmezetlen Bindea, magáról megfélemlítve, kvalifikálatlan szavakkal illette a bírót, sőt kezét is emelt rá és csak nehezen lehetett megfékezni a gyors szélsőt. A bírójelentést, amely az esetet ismerteti, az aradi szövetség átteszi a timisoarai disztrikthez, ahol Bindea valószínűleg elnyeri méltó büntetését.

O A szövetség fegyelmi ítélete. Az alkerületi sportszövetség keddi esti ülésén a következő fegyelmi ítéleteket hozta: Pigli Virgil Vulturul-játékost a pálya elhagyásáért megdorgálták. Hász Sándor Vulturul-játékost két ízben súlyos bírósértésért 4 hónapra (1934. július 18-ig) függesztették fel. Zöldi Károlyt a szövetség legközelebbi ülésére megidézte és addig is felfüggesztette, miután nevezett több egyesület (köztük két aradi) részére is le van igazolva.

O Sakkverseny a Kolpingban. Nagy érdeklődés mellett bonyolította le a Kolping sakkversenyét, amely a következő eredménnyel zárult: 1. Mészár IV. 2. Dóczy Miklós. 3. Kiss János. A győztes szép tiszteletdíjat nyert,

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu“-vaj szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokbódében.

„Grand Hotel”-lel szemben. a főposta sarkán.

O Az Infratirea sportegylet széles körben ismert pompás tornászcsapata Ujfalun szerepelt nagy siker mellett hétfőn délután. A Barth József tréner vezetése alatt működő tornászcsapat az utóbbi időben óriási előhaladottság tanujelét adta és a legnehezebb gyakorlatokat csodálatos könnyedséggel és biztonsággal végezték. A különböző mutatványok kiemelkedő számai az egylet törpéinek súlyemelő-gyakorlatai és birkózásai voltak. A kis törpék, akiket a jó hírnevű Höffler Márton birkózó-szakosztályvezető tanított be, bámulatos fegyelmezettséggel és biztonsággal dolgoztak és úgy ök, mint trénerük, sok tapsban részesültek. A csapatokat az egylet agilis vezetői, Mayer Nándor elnök és Staudt Péter társelnök vezették és működtek közre a siker érdekében, Tauber Nándor titkárral karöltve.

O Pénzbüntetéseket oszt a szövetség. Az alkerületi sportszövetség megbüntette 200 lejre a Vulturul sportegyletet, miután a pályán a szokásos rendfenntartási intézkedéseket nem fogadtatott. Ugyancsak 200 lej pénzbüntetésre ítélték a Gloria-CFR sportegyletet is, miután a hétfői Ripensia elleni mérkőzésre nem kért engedélyt.

O Haladékok kaptak az egyesületek a fizetésre. A szövetség a hátralékban lévő egyesületeknek április 10-ig adott végső fizetési haladékokat, amikor is tartozásaikat rendezni kötelesek.

O Sakkverseny Radnán. A radnai ifjusági egylet vezetősége nagyszabású városközi sakkversenyt rendezett Lipova, Radna, Paulis és Baracka jó sakkozónak bevonásával. A verseny a lipovai sakkozók nagy győzelmével végződött. Az első díjat az eddigi többszörös bajnok elől dr. Masznyik Elemér vitte el. II-ik Hackspacher Simon és Dunkel Károly, III-ik Tass Zoltán. A győztesek mind a lipovai Infratirea sportegylet kiváló sakkozói. Ugyancsak hétfő délután az Infratirea sportegylet a Horváth-féle vendéglőben kitünően sikerült kugliversenyt rendezett. Első lett Pohr Ferenc (16 fa), második Auer János és Dragics Péter (15 fa), harmadik Morschl György és Hehs Fülöp.

KÖNYVEK

Tirili útja a világ körül. Fritz Rosenfeld zseniális ifjusági könyve fiúknak és leányoknak. De tartalma elgondolkodtatja a felnőttet is, az ifjuságnak pedig maradandó élményt nyújt. Gedő gyönyörű illusztrációival a legjobb ifjusági könyvek közé tartozik Tirili útja. Diszes kötésben, szép kiállításban Kosmos-kiadás, 105 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a Kosmos-könyvek jegyzékét.

A vörös fény gyógyhatása. Dr. Woysche: Die Rotlicht-Tiefentherapie. Évek óta tudják, hogy az a fényhatás a legerősebb gyógyhatású, amely a legerősebb bőrreakciót idézi elő. Woysche könyve e téren elért eredményeket dolgozza fel. Miután a vörös sugár-terület a természetes napfény 60 százalékát öleli fel, Woysche dr. könyvének a gyakorlatban igen nagy fontossága van. A füzet ára 66 lej. Kapható Lepage könyvkereskedésben: Cluj. Kérje az új orvosi könyvek jegyzékét Lepage-tól.

Az ifjuság élni akar. Vischer Erhard fiatal német diák és Mirjam, a nagy költő leánya és hősnő szerepelt elkerülnek hazulról a híres odilienbergi szabadiskolába. Ott nőnek fel és onnét indulnak az életbe társaikkal együtt. Ott nevelődnek és olyan ideális tanárok állanak mellettük, mint Mahr Manfred és Silberstedt. Egész kis társadalom ez az Odilienberg, mindenkinél ugyanugy megvan a szerepe, sorsa, végzete, mint a felnőttek társadalmában. Ebermayer: „Az ifjuság élni akar” című könyvében egy modern iskola életét átfelejtethetetlen élményt szerez mindannyiunknak. Kosmos-kiadás, remek kiállítás, 400 oldal, egészségvászonnakötésben 99 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a Kosmos-könyvek jegyzékét.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig,
d. u. 3—7-ig.

Gyárak figyelmébe! **Original Bürk ellenőrző órák** nagybani árak mellett **szerezhetők be.** **Kálmán A. Részvénytársaság, Arad**

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Egyharmaddal leszállította az új törvény a házak átírási illetékét

A földek átírási díja husz százalékkal csökkent — A számlabélyegyek és lakbérszerződési díjak is alacsonyabbak — Csak az utlevél nem lett olcsóbb

Lapunk szerdai számában jelentettük, hogy a hivatalos lap április elsején közölte a bélyeg- és illetéktörvény módosítását tartalmazó új törvényszakaszokat, amelyek **leszállítják a házak, földek, telkek, tehát az összes ingatlanok átírási illetékét és mérséklik a bélyegilletékeket.** Az új törvény már április 1-én életbelépett és annak legfontosabb szakaszait az alábbiakban ismertetjük:

A városi házak nettó jövedelmét e törvény szentesítése előtt tízenöttszörösen kellett venni és az így nyert összegnek 8 százaléka volt a városi házak átírási illetéke.

Az április 1-én életbelépett új törvény a tízenöttszörös szorzószámot tízre csökkentette, tehát harminc százalékkal szállította le az átírási illetéket.

A falusi házaknál pedig 20 százalékkal mérsékelte a törvény a szorzószámot, mert 10-ről 8-ra szállította le. **A földek eladásánál az évi jövedelem hektáronként (másképp hold) számítható.** Az így kiszámított föld- vagy házérték azonban csak akkor szolgálhat az átírási illeték alapjául, ha a tényleges vételár nem nagyobb, mint az ingatlan jövedelme alapján feltüntetett érték. **Az esetekben, ha az ingatlan eladási ára nagyobb, mint a tavalyi és a fenti törvényben előírt értékszámítás alapján kihozott összeg, akkor a törvény értelmében a magasabb ingatlanárát kell alapul venni és annak 8 százaléka fizetendő átírási illetékül.** Az alábbi példa világosan feltünteti a két számítás közötti nagy különbséget:

Ha Aradon valaki **kétfélmillió lejért** vesz házat és annak évi tiszta jövedelme — a mai lecsökkent házbérek mellett — csak **százezer lej,** akkor ezt a százezer lejt tízzel kell megszorozni és ez alapon csupán egymillió lej jön ki, aminek 8 százaléka **80 ezer lej.** Ennyi volna tehát a telekkönyvi átírási illeték. Mivel azonban a vételár nem egymillió lej, hanem kétfélmillió, tehát a törvény szerint nem a százezer lej jövedelem alapján kell kiszámítani az átírási illetéket, hanem a kétfélmillió lej vételárnak kell a 8 százalékat, azaz **160 ezer lejt** számítani átírási illetékül.

A fenti illetékek **csak a magánosoknak egymásközötti ügyleteire vonatkoznak.** Az ingatlan tiszta jövedelmét az adóhivatal bizonyítványával kell igazolni, amelyért eddig darabonként 20 lejt fizettek a felek, de az új törvény ezt a 20 lejt teljesen eltörli. **Ingatlan elajándékozása esetén az átírási illeték az ingatlan akkori eladási értékének megfelelően számítható, de ha az nem volna megállapítható, úgy a jövedelem alapján kell kiszámítani az átírási díjat.**

A bélyeghasználatról az új törvény, az alábbi módosításokat tartalmazza: közhatóságokhoz, közintézetekhez, közjegyzőségekhez benyújtott kérvények és vámdéklarációk bélyegilletéke **az eddigi 11 lejt helyett 8 lejt.** Bármilyen telekkönyvi bekebelezésnél, előjegyzésnél, bejegyzésnél **az alapilleték egy lejtől ezer lejtig 8 lejt, ezer lejtől felfelé pedig 66 lejt,** de természetesen ezenkívül a bekebelezési illeték is számítható.

A számlabélyegyek összege az alábbi: Bármilyen nyugtára és számlára, a kereskedők és társulatok által kiállított folyószámlakivonatokra **száz lejen aluli összegnél bélyegyet nem kell ragasztani, száz lejtől tízezer lejtig 3 lejt,**

tízezer lejtől 50 ezer lejtig 7 lejt, azonfelül 14 lejt a bélyegilleték. Százezer lejen felül minden megkezdett százezer lejt után **még két lejt** a bélyegpótilleték. Részvénytársaságok kötelesek perforált számlakönyveken kiállítani a számlát, úgy hogy arról a könyvben másolat maradjon az ellenőrzés céljából. A bélyegilletékek csak speciális számlabélyegekben róhatók le. A mulasztás a bélyegtörvény 84. szakasza alapján büntetendő.

Állatjártatok (passzusok) kiállításánál a kisállatokért 2 lejt, a nagy állatokért pedig 5 lejt bélyegdíj fizetendő.

Az esetben, ha valamely számlában levő összeg az ötezer lejt meghaladja, akkor a fenti illetékek kivül 0.60 százalék **külön taksó** is felszámítandó. Olyan bírósági keresetknél, amelyeknek szubsztrátuma részvények vagy értékpapírok árain alapszik, a részvényeknek, illetve kötvényeknek **nem a névértéke, hanem**

Aradon így segítik elő a hitel újjáélesztését

A pénzügyminiszterium egy aradi ügyben úgy döntött, hogy a bekebelezett áruhitel után is tőkekamatadó fizetendő

Az **Aradi Közlöny** többször szóváltette, hogy az áruhitel alapját szolgáló ingatlanbekebelezések összegeit a pénzügyigazgatóságok épp úgy megterhelik tőkekamatadóval, mintha azok készpénzkölcsönök volnának. Mivel a tőkekamatadó 21 százalékgig is felemelkedik, tehát azok a cégek, amelyek a mai súlyos viszonyok mellett ingatlanbekebelezéssel akarják biztosítani az áruhitelt, **a jelentékeny közterheken kívül évente még átlag 21 százalékot is kötelesek fizetni tőkekamatadó címén,** amelyet a pénzügyi hatóság a következőképpen számíthat ki:

Ha a bekebelezett áruhitel egymillió lej, akkor annak évi 8 százalékat **számítja tiszta jövedelemként,** ami 80 ezer lejnek felel meg és ennek 20 százaléka, azaz 16 ezer lejt az évi tőkekamatadó. **Mivel a bekebelezésen alapuló áruhitel után a tőkekamatadó-számítást az adótörvény nem engedi meg,** több aradi kereskedő és vállalkozó megfellebbezte a pénzügyigazgatóság határozatát és a timisoarai tábla — mint annakidején megirtuk — kimondta, hogy az ilyen kihitelezéseknél **tőkekamatadó nem számítható.**

Ezért több hónapig szünetelt is az aradi pénzügyigazgatóságon az ilyen ügyekben a tőkekamatadó kirovása, de tegnap óta ismét bevezették ezt a rendszert.

Az történt ugyanis, hogy néhány héttel ezelőtt egy aradi nagy cég, 4 millió lejt bekebelezett be egyik vevőjének ingatlanára, hogy négy millió lejes keretben áruhitelt nyújtson neki. A

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „**Aradi Közlöny**” Budapestén a következő újságárusoknál kapható:

A „**Hungaria**” nagyszállóda újságárusánál.

A „**Carlton**” szálloda újságárusánál.

A Keleti pályaudvar főosarnokában levő nagy újságbódoban.

a tőzsdei árfolyama veendő az illeték kiszámításának alapjául.

Az **adótellebbezések** illetéke a törvény-széknel 50 lejt, a táblához benyújtva pedig 100 lejt.

Lakbér- és haszonbérszerződésnél — írásban vagy szóban kötve — az illeték az összeg 1.20 százaléka, a múlt évi törvény 1.40 százalékaival szemben, **tehát ezt is csökkentette a törvény.**

Társaságok megalakulásánál az alábbi díjak fizetendők: részvénytársaságoknál 1.40 százaléka az alaptőkének, a többi társulatoknál pedig 2.70 százaléka. **Ha a részvénytársaságok fuzionálnak,** akkor részvénytőkéjük 0.60 százaléka fizetendő illetékül. **Mentesek az illetékfizetés alól** az olyan fuzionálások, amikor biztosítótársaságok olvadnak össze a legfelsőbb hatóság kívánságára.

A hagyatékok illetékéről ezeket tartalmazza az új törvény: egy százalék hagyatéki illeték fizetendő a közintézmények, jótékonyági alapok, iskolai és általában közérdeket szolgáló hagyományozások után, **bármilyen nagy összegű legyen is a hagyatéka, vagy az ajándék.** Ha az ajándékozás **magánkulturális vagy magánjótékony célokat szolgál,** akkor az egyszázalék kedvezmény csak a pénzügyminiszterium jóváhagyásával nyerhető el.

Az adásvételi szerződések illetéke alól mentesülnek a községek, ha a hadiárvek és hadiövezgyek részére történő házhely eladására kötnek szerződést. Az új törvény tehát számottevő engedményt tartalmaz, de **hiányzik belőle az utlevelek kiállítás bélyegilletékének leszállítása.**

pénzügyigazgatóság ekkor feliratot intézett a pénzügyminiszteriumhoz, amelyhez azt a kérdést intézte, hogy elfogadja-e a timisoarai tábla elvi jelentőségű döntését és a négy millió lejt áruhitel után ne számíton-e tőkekamatadót, a mely **évente 60 ezer lejt.** A pénzügyminiszteriumból tegnap érkezett le a válasz, amely úgy szól, hogy az **ingatlanbekebelezéssel biztosított áruhitel után is tőkekamatadó számítható.** Erre való tekintettel a pénzügyigazgatóság a jövőben az ilyen hitelügyleteknél is felszámítja a tőkekamatadót, ami kétségtelven ellentétben áll a legfelsőbb körökben állandóan hangoztatott „**hitelújítás**” nagy tervével.

= **Legmélyebb pontját érte el a dollár.** Hivatalos zürichi tőzsdeárfolyamok: Bucaresti 3.05, Berlin 122.85, New-York 3.8 (ennél mélyebbre még nem esett), London 15.98, Páris 20.38, Milánó 26.64, Prága 12.84, Belgrád 7, Bécs 73.40 (56.80).

= **Továbbra is változatlanul megmarad a kompenzációs behozatali rendszer.** Mint Bucurestiből jelentik, a Banca Nationalánál pénzügyi tanácskozás volt, amelyen Dimitrescu bankkormányzón kívül részt vettek a szakminisztériumok államtitkárai és osztályvezetői. Elhatározták, hogy a mai kontingentálási rendszert egyelőre július elsejéig változatlanul meghagyják. A Nemzeti Bank devizapolitétét elsősorban azoknak az importőröknek utalják ki, akik nyersanyagokat, vagy Romániában elő nem állítható cikkeket hoznak be a külföldről. Ezután is kizárólag kompenzációs áru- és anyagbehozatalra adnak engedélyt. Ezután a román-csehszlovák kereskedelmi és clearing egyezményt tárgyalták, amely fölélt a kormány gazdasági bizottsága legközelebb dönt.

= **A „Consum” új száma** részletesen ismerteti a parlament előtt levő pénzügyi törvények körüli véleményeket és megállapítja, hogy a hitellelet helyreállítására irányuló akciók sikerének előfeltétele a politikamentesség. Fizetésképtelenségek, új cégek és cégváltások, közszállítások és árlejtések első forrásból a „Consum”-ban olvashatók. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: **Chif. Postafiók 127.**

Nagy kedvezményt nyújt a CFR a román húsvéti hét alatt

A kedvezményekre való tekintettel a Wagons-Lits egy hónappal eltolja az április 22-re tervezett bucuresti-i különvonat indulását.

A román húsvéti hét tartamára a CFR eddig még példanélküli kedvezményeket engedélyezett az utazóközönségnek. *Április 7-én, szombat hajnaltól április 15-én, vasárnap éjjelig*, tehát kilenc napon keresztül, úgy a gyors, mint a személyvonatokon *mindenki bárholonnan bárhová féláru jeggyel utazhatik*. A Rapid-vonatokra is érvényes a féljegy, mindössze a helyjegyet (tiket) kell teljes árban megfizetni. A féláru-jegyet nem kell oda-vissza megváltani, hanem csak az odamenetre. Tehát valaki utazhatik féláru-jeggyel Aradról Clujra, onnan megint válthat féláru-jegyet tetszése szerint vissza vagy Bucurestibe vagy bármelyik másik állomásra és annyiszor utazhatik féláron, ahányszor jól esik. Semmi bélyegzés vagy igazolás nem kell és a visszautazás nem kötelező. Természetesen csak április 7. és 15. között.

Ezekre a nagy kedvezményekre való tekintettel a Wagons-Lits-Cook Menetjegyiroda egy hónappal elhalasztotta az április 22-ére tervezett bucuresti-i különvonat indulását és az indulás pontos dátumáról később fogja értesíteni az utazóközönséget.

A háztartási alkalmazottak kötelező biztosítása — szeptember 1-től. Az aradi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy a központi pénztár igazgatóságának 121.195—1934. számú rendelete értelmében, a háztartásbeli alkalmazottak kötelező biztosítása az eddigi tervekkel ellentétben, nem április 1-én, hanem csak szeptember 1-én lép életbe. Így tehát azok a felhívások, amelyeket a Munkásbiztosító Pénztár az április elsejei jelentkezésre adott ki, tárgytalanok.

Az Aradi Kereskedelmi Testület közgyűlése. Az Aradi Kereskedelmi Testület vezetősége közli, hogy 1934. április 22-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel, egyesületi nagyteremben (Bulevardul Regina Maria 13.) tartja évi rendes és egyben választó közgyűlését, amelynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Zárószámadás és felmentések. 4. Költségvetés. 5. Elnök, alelnökök, pénztáros, alapgondnok, ellenőrszámvizsgáló-bizottság és választmány választása 3 évi időtartamra. 6. Indítványok. A közgyűlés iránt, amely új ciklust nyit meg a Kereskedelmi Testület életében, általános érdeklődés nyilvánul meg.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

ÜGYES szobaleány kerestetik azonnali belépésre. Piața Mihai Viteazul 2. Vulpe József. 1879

JOBBA főnötendő mindenestől keressék. Poreanu Victorin, Adina. fia., 1 em., Bul. Regina Maria No. 1. 1389

Egy rendszeres mindenestől keressék. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

LAKÁS.

Kiadó április 15-étől 8 szoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló emeleti nappali lakás. Ștefan Iosif Vulcan 5. sz. alatt. 1891

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tavaszi butor vásár!

Hálószobák 3500 lejtől, ebédők 2500 lejtől, uriszoba komplett, fekete zongora 9500 lej, matracok, ottomán 650 lej, konyhabutor 750 lej, Singer varrógépek 1500 lejtől, ebédő szőnyeg 4600 lej, csillárok, tákrók, garnitúrák, 6 személyes ezüst evőeszköz, írósztalok 650 lejtől díszlámpák, festmények stb. Aranyat legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összeget csak az általunk képviselt temesvári zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dacia kávéház mellett.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

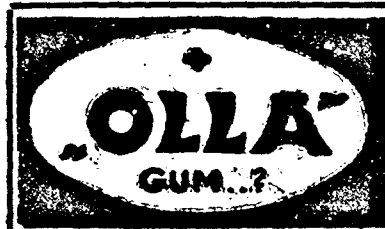
CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 5.

Bucuresti. A görögkeleti nagycsütörtök alkalmából 19.30 órakor istentisztelet közvetítése a főszékesegyházból, utána: hírek, időjelzés és beszélőújság. — Budapest I. 7.45: Torna Közben: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Az Egyetemi Énekharok szólkvartettje. 13.30: Hírek. 14.30: Országos Postászenekar. 17: „Amikor a cserebogár nehezebb, mint a víz” Csűrös Zoltán ifjúsági előadása. 18: Időszéri baromfitenyésztési kérdések. 18.30: Gyenes Lili zenekara. 19.30: A szívrokkantság megelőzése Hasenfeld Artur dr. előadása. 20: Ligeti Dezső Schubert-dalokat énekel zongorakísérettel. 20.30: Dante hamvai Lendvay István előadása. 21: Az 1. honvédszállóalhad zenekara. 22.15: A rádió külügyi negyedórása. 22.30: A Newyork szalon zenekar műsorának közvetítése. 24: Hanglemezek. — Budapest II. 18—18.30: Hanglemezek. — Bécs. 13: Déli zene lemezek. 14.10: Lemezek. 17: Hedmunt Elfride dal- és áriaelőadása. 18: Ótórál tánc lemezek. 11: Rádiózenekar. 21.20: Kapeller: Gyorspókka, tárcsa. — Belgrád. 20: Lemezek. 21: Szimfonikus zenekar Holub hegedűművész. Vezényel: Hrisztics. — Breslau. 13: Könnyű lemezek. 14.40: Hangszerművészek lemezei. 16.10: Kis csehlóművek. 21.10: Híres zeneszerzők utolsó művei. 22.05: Tánczene. 24—1: Haag: A páncélos menyasszony, népepera. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.35: A 14. gyalogezred fuvószenekara. 17: Lemezek. 17.30: Rádiózenekar. 19: Lemezek. 19.50: Lemezek. 20: Lemezek. — Leipzig. 13: Könnyű zene. 14.25: Schrammel-trió. 15.15: Fleuron: Kallus, a hangyabőrök. 15.45: Reitz L. hegedű. 17: A szimfonikus zenekara Topitz-Feiler szopránal. 19.15: Rádiózenekar, operettzene. 23.40: Az első drezdai hangversenyegyesület népzeneje. — Milano. 12.15: Kamarazenelemez. 13.30: Lemezek. 14.10—15.15: Vegyes zene. Közben: 14.30: Lemezek. 18.30: Tánczene. 22: Gounod: Romeo és Júlia, ötérvonásos opera a milánói Scalából (főszereplők Favero, Orzi, Basini, Mongelli). — Pozsony. 13.10: Lemezek. 17: Déltáni zene. 18.25: Lemezek. 18.50: Hübner R. dalestje. 19.15: Magyar óra. 23.15: Magyar hírek. 23.20—0.10: Brunn. — Varsó. 13.05: Könnyű lemezek. 17.25: Losakiewicz-Molicka szoprán. Luczaj basszus és Witkomirski csehlóhangversenye. 21.02: Szimfonikus hangverseny.

PÉNTEK, ÁPRILIS 6.

Bucuresti. A görögkeleti nagypéntek alkalmából az állomás csak 18. ókor ad időjelzést és beszélőújságot. —

Szeplős, pattanásos, májfoltos, mitesseres arcát hozassa rendbe PILISINE kozmetikai salonban, Bulev. Regina Maria 15. (Verbos-ház.)

Ne kísérletezzen egészségével, kérjen Ön is kimondottan eredeti „OLLA” óvszert, mely megóvja Önt nemi betegségektől.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.06: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 16.30: A rádió diákfőőrája. Szabadegyházeink festője (Madarász.) 17: Közvetítés az Egyesült Izzólámpa és Villamos sági Rt. gyárából. 18: Farkas Józsa és cigányzenekara. 19: Sportközlemények. 19.10: A Fejes szalonzenekar műsora Kalmár Pál énekszámával. 19.55: Marik Irén zongorázik. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Traviata.” Dalmü 4 felvonásban. Zenéjét szerette: Verdé J. 22: Hírek. 22.50: Irodalmi rejtélyverseny. 23.40: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Művészlemez. 13.30: Szórakoztató lemezek. 14.10: Lemezek. 14.30: Alphei dalok lemezei. 20.15: Hinterhofer Gréte zongorázik. 21.15: Új operettek és hangostílmek zenéje. Megerősített rádiózenekar. Claus szoprán, Peller tenor, Medina refrénékes. 23.25: Híres karnagyok lemezei. — Belgrád. 13.45: Az első belgrádi dalegyület egyházi hangversenye. 22: Teológusok énekkara, egyházi énekek. — Berlin. 14.15: Régi zeneművek lemezek. 17: Szórakoztató zene. 19.50: Beer orgonaművész játéka. 20.20: Koppe alt tavaszi dalokat énekel. 22.20: Spohr-émlékhangy. 23.30: Szórakoztató és tánclemezek. — Kassa. 12.05: Lemezek. 12.55: Lemezek. 12.5: Rádiózenekar. 14.35: Lemezek. 17: Lemezek. 17.30: Szokol fuvószenekar. 18.50: Lemezek. 19.20: Lemezek. Leipzig. 13: A szimfonikusok déli zenéje. 14.25: Lipcsei hangszernégyes. 15.55: Házzzene. 17: Déltáni zene. 18.30: Vidám katonadalok. 19.20: Stadler: Német népdaljáték. 20.05: Rádiózenekar. 22.15: Szórakoztató zene. 24—1.30: A drezdai filharmonikusok hangversenye. — Milano. 12.15: Ambrosiano-kvintett. 13.30: Lemezek. 14—15.15: Vegyes zene. 20: Hírek idegen nyelveken. 20.40: Lemezek. 21.05: Lemezek. 22: Szimfonikus hangverseny Rossi vezényletével. — Pozsony. 13.20: Lemezek. 19.15: Magyar óra. 19.40: A rádiózenekar Dvorzsák-hangversenye. 21.05: Az akadémiai dalegyület vegyes és női kara. Moyzes Sándor beszél a Tavasz című karművéről, melyet ezután rögtön bemutatnak. — Prága. 12.05: Indulók. 14.45: Lemezek. 18.05: Az Ondrzsicsek-négyes és Stepan zongoraművész játéka. 21: Mandolin- és gitárzene. — Varsó. 13.05: Lemezek. 16.40: Könnyű zene Lembergből. 18.15: Mozart- Esz-dúr vadászleírás- és zongoraverseny. 19.20: Könnyű lemezek. 21.15: A filharmonikusok hangversenye. 23.40: Tánclemezek. Utána: Cigányzene.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

Belváros szívében

kétemeletes, 4 tizedes bérház áron alul, 1.200.000 lejtért eladó.

Kizárólagos megbízott Kiss Lajos „URANUL” ingatlanforgalmi irodája, városházával szemben, Bul. Reg. Ferdinand 1. 1. em.

Pályázati hirdetmény

Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete egy tisztviselő-titkári állásra hirdet pályázatot.

Tekintetbe jöhetnek oly tisztviselők — lehetőleg munkanélküliek — akik az alábbi feltételeknek megfelelnek.

1. Román állampolgárság. Korhatár: 24—40 évig.

2. Legalább középszintű vagy kereskedelmi iskolai érettség.

3. Önálló periekt román és magyar levelező.

Havi fizetés 2000 lej.

Nap: 11 óra. sz. — 4 óra.

A pályázaton résztvenni akarók adják be román és magyar nyelven írott kérvényüket az egyesület Str. Romániai 6. sz. alatti székhelyén, legkésőbb 1. évi április hó 15-ig.

Aradi Magántisztviselők Egyesülete.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOL

Szálloda
Budapest
Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként

napi 12.— pengőért